



DEBRECZEN

Szerkesztőség: Debrecen Bajcsy-Zs. utca 1. sz. (Kisgazdapárt helyiségénél) féleml. Tel.: 41-13. Szerkesztőségi hivatalos órák: d. u. 4 11-ig.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

Kiadóhivatal: Bajcsy-Zs. utca 1. (Független Kisgazdapárt helyiségénél) féleml. Telefon: 41-14. Hivatalos órák: reggel 8 órától este 6-ig

Mindent a békéért! Rajta leszünk, hogy sikeresen vezessük új győzelmek felé a szocialista jövőt építő magyar népi demokráciát

Rákosi Mátyás nagy beszéde a Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetőségének ülésén

Az egész ország dolgozó népe készülődik a november elején Magyar Békekongresszusra. Ezer és ezer békebizottság működik mindenfelé, városokban, falvakban, üzemekben, termelőcsoportokban. Ezek a bizottságok mozgósítják a becsületes és jóakarátú dolgozó emberek óriási tömegeit a nagy célel, a béke megvédéséért — ez a nagy gondolat a legszorosabban egyvőzött országépítésünk, az öt éves terv megvalósításának programjával — hazafiságunkkal, amely a milliók szent ügye.

Az országban működő békebizottságok a maguk embertől, emberig elhatoló munkájával tudatosítják az emberekben a béke gondolatát. Magyarország dolgozó népének, amely megjárta két borzalmas világháborút, a reakció és a fasiszmus, a kizsákmányolás szörnyű iskoláját, nem kell külön is részletesen megmagyarázni, hogy mit jelentene számunkra az imperialisták és kapitalisták — feudálisok és reakciók terveihez bármily kiemerték a valósulása. Elvonnák a dolgozó nép jogait, a régi nagyhirtokosok visszavennék a földet, a gyárosok a gyáraikat — az imperializmus és kapitalizmus minden népellenes, terrorista és jogtörő módszeréről most szemléltető oktatást nyújt Korea tragikus példája. Népünk nem akarja a régi világ visszatérését és nem tűri határain belül az imperialisták aknamunkáját, cselekvéseit, nem tűr semmiféle oly tevékenységet, amely új háborút készít elő és a nép nehezen kivívott jogait veszélyezteti.

Bármennyire is megismertük az imperializmus és fasiszmus minden gáztettét, bármely elrettentő példát is nyújt nekünk a koreai nép sorsa, mégis szükség van a békebizottságok munkájára, népünk békeakaratainak megmutatására. A béke gondolata, a béke megvédése nem ismer semmiféle különbséget ember és ember között. A békebizottságok a legszélesebb és legtagabb jellegű egyesülés, amely valaha összekapcsolta a dolgozó milliókat. Határainkon belül és kívül egyetlen egységbe, egyetlen szolidaritásba tömörülnek a becsületes emberek, akik ismerik a béke értékeit és tudják, hogy hazájuk, saját sorsuk, családjuk és munkájuk érdekében mi-ként kell cselekedniük.

Most folynak szerte az országban a novemberi Magyar Békekongresszus hatalmas méretű előkészítő munkálatai. A magyar nép mindenütt megválasztja a maga küldötteit, meghatalmazottait arra az országos Békekongresszusra, amely óriási arányokban, ellenállhatatlanul és félelmetlenül megmutatja békeakaratainkat, a dolgozó milliók harcos és tevékeny elszántságát a béke megvédésére.

A Magyar Békekongresszus

Kedves Elvtársak! Központi Vezetőségünk ülésén olyan időre esik, amelyet a nemzetközi helyzet fokozódó feszültsége és egyben a nemzetközi béke-mozgalom erősödése jellemmez. Belpolitikailag népi demokráciánk egy sor sikerre mutat rá, amelyen a győzelmes tanácsválasztás, a milliárdos békeköltsön, öt éves

tervünk első évének eredményes végrehajtása. Ugyanakkor mutatkoznak az egészséges növekedés velejárójaként bizonyos átmeneti nehézségek. Beszámolómban ismertettem e kérdéseket s azokat a feladatokat is, melyek Pártunk és dolgozó népünk számára ebből a nemzetközi és belső helyzetből adódnak.

Az amerikai imperialisták háborús készülődései

A nemzetközi helyzetet az utolsó hónapokban az jellemzi, hogy az Egyesült Államok vezetése által álló imperialista blokk a „hidegháborút” egyre inkább meleg háborúra akarja átváltoztatni. Ennek a támadó, világalomra törő politikának egyik megnyilvánulása az, ami Koreában történik.

Az Egyesült Államok gondosan készítette elő ezt az agressziót és meg voltak győződve, hogy Li Szin-Man könnyen elfoglalja számunkra Észak-Koreát. Amikor dél-koreai csatlósai seregét a Koreai Népköztársaság csapatai szétverték, a meglepett amerikai imperialisták először saját hadügyminiszterüket okolták, aki szerintük nem fejezte fel eléggé Li Szin-Manékat.

A hadügyminiszter annak bizonyítására, hogy a támadás gondosan volt előkészítve, egyszerűen nyilvánosságra hozta azoknak a hadianyagoknak imponáló listáját, amelyet Dél-Koreába küldött. Azt is közölte, hogy Li Szin-Manék félmilliárd dollárnyi segítyt is kaptak.

A kezdeti kudarcok igazán okai hamarosan napvilágra kerültek. Maguk a Koreában lévő amerikai hadiludósítók kezdtek megint

hogy a dél-koreai nép gyűlöli Li Szin-Man, akit „vén szörnyeteg”-nek hívtak, kormányzását „a mászárós uramának” nevezték és „alkesedve fogadták” kín Ir-Szen bátor felszabadító katonáit. Erre közbelépett a hadi cenzura amely csakhamar olyan alaposan működött, hogy a „szabad” amerikai sajtó nem hozhatta le Nehru indiai miniszterelnök javaslatát, amely a koreai kérdés békés megoldását célozta.

Az amerikai imperialisták nem a tartós, békés, a koreai nép önállóságát és függetlenségét biztosító megoldás kerélt. Gyarmatosítani akarják Koreát, s ezért utasítottak el minden indítványt, amelyet a Szovjetunió, a népi Kína, vagy India a békés megoldásra tettek.

Közben mozgósították minden erejüket s amikor emberben és anyagban óriási fölénybe kerültek, megindították az ellentámadást. A koreai hazafiak hősiességét és önfeláldozását még az ellenes is kénytelen elismerni. A fasiszta gyarmatosító kísérletek és a gyarmati népek felszabadító harcának tanulsága azt mutatja, hogy a gyarmatosító csak területet hódíthat meg, de nem veheti le a területet a gyarmatosított néptől.

Az új gyarmatosítók felháborító embertelenségei Koreában

Ezt tapasztalták Koreában a japán imperialisták és már most tapasztalják az amerikai gyarmatosítók, akiknek hátában a hős partizánok tízezrei folytatják elszánt harcukat.

A kezdetben elszennvedett kudarckért most úgy állanak bosszút az amerikai megszállók, hogy térdig gázolnak a koreai hazafiak vérében. Ázsia népeit, de az egész haladó világ felháborodás-

sal látja, hogy az új gyarmatosítók vadságban és embertelenségben felülmúlják mindazt, amit a gyarmatosító véres története eddig feljegyzett. A koreai nép hősi önvédelmi harca, szörnyű szenvedései különösen Ázsiában gyakorinak mély hatást.

Alexander Werth, az ismert angol polgári újságíró erről szeptember elején ezt írta: „Korea gyorsan jelképpé fejlőd-

küldöttei a legkülönbözőbb rétegekből kerülnek ki. Munkások, dolgozó parasztok, ifjak, asszonyok, papok. Néphadseregünk katonái, kismemberek és értelmiségiek mind ott lesznek; népünk legkülönbözőbb rétegei hallgatják

majd szavukat és hozzáik el kis közönségeiket, a gyárak és üzemek, a műhelyek, a mély süllyedéskből felemelkedő falvak, a kövyvárak és tanulószobák ünnepeit: mindent megteszünk a békéért!

dött egész Ázsiában. Akár azzal nagyítókkal, hogy az amerikaiakat a tengerbe szorítják, akár a koreai nép vértanúságával, egész Ázsiát az Egyesült Államok ellen mozgósítja.”

Hasonlót állapít meg az angol nagyító lapja, a The Economist is a koreai bombázásokkal kapcsolatában. Az amerikai imperialisták ezzel a felháborodással szemben úgy akarnak védekezni, hogy világhódító terveiket egyrészt mint „a kommunizmus terjedésének megállítását” állítja be, másrészt a nemzetek szövetségé mögé bujnak. A liberális angol folyóirat a News Statesman ez év augusztusában azt írja erről: „Ázsiában a kommunizmus megállításának fogalma azt jelenti, hogy támogatják az elnyomást, s hozzá nem értést, a korrupciót, a reakciót és ezzel elcsúsztatják maguktól az ébredő hazafias erőket, amelyek függetlenséget és szociális változást óhajtának... Az

ázsiai eseményekből már megintuhalunk, hogy ez a politika olyan szövetségeket eredményez, mint Bao Day, Csang Kai-Sek és Li Szin-Man és hozzájárul ahhoz, hogy a kommunista a népi függetlenség és a szociális haladás bajnokaként léphetnek fel.” — A cikk elégedetlenül, azzal a megállapítással végzi: „Az elnyomás csak elodázza a kérdést addig az ideig, amíg a kommunizmus lesz az egyedüli kiút”.

Ez a felismerés az amerikai imperialisták előtt is feldereng. Az amerikai nagyító folyóirata, az „U. S. News et World Report” például ezévi szeptember 22-i számában kénytelen volt megállapítani, hogy az Egyesült Államok kommunista-ellenes hadjárata azt jelenti, hogy azokban az országokban, ahol a kommunista államok a függetlenségért vívott harcban, az Egyesült Államok szem-

Amerikai világhódító tervek az ENSz zászlaja mögött

Érthető tehát hogy az amerikai imperialisták világhódító és gyarmatosító terveiket igyekeznek inkább az Egyesült Nemzetek zászlaja mögé rejteni. Ezért akarják most úgy átalakítani az Egyesült Nemzetek Szervezetét, hogy számukra nemcsak készleges szavazógép legyen, de csatlósai hadseregével is rendelkezzenek.

Az Egyesült Nemzetek Szövetsége megalakulásának a második világháború szenvedéseitől elgyőztört emberiség legnagyobb reménye volt. Azt várták tőle, amit létrejöttékor ígért, hogy egyseges és keményen fogja elutasítani a szétzúzott fasiszmus minden feltámadását.

Amikor azonban a győztesek jessen támogatni fogja a demokráciát, az emberi haladás ügyét. Az amerikai imperialisták világhódító törekvései azonban egészen más irányt adtak az Egyesült Nemzetek Szervezetének. A Marshall-tervvel és egyéb rendszárváltoztatásokkal anyagi függésbe hozták az Egyesült Nemzetek egy sor államát. Az Egyesült Nemzetek országainak jelentékeny részét, mint Anglia, Franciaország, Belgium, Hollandia, Ausztrália, a Délafrikai Unió és a többi, maga is gyarmatosító, sőt nem egyszer rabszolgatartó állam és helyenként, mint Vietnamban, Malajában véres gyarmati háborút folytat az Egyesült Államok segítségével. Ezek az országok természetesen szembeszállnak a Szovjetunióval, a nép felszabadításának bajnokával és a világalomra törő, gyarmatosító Amerika mögé sekrakoznak fel a Nemzetek Szövetségé-

nek egy sor olyan kormány tagja, amely az amerikai dollárok, vagy az amerikai szuroknok nélkül nem sokáig ülhete népe nyakán. Ezek a kormányok szolgáiban követik az Egyesült Államok minden utasításait. Ezek képezik azt a többséget, melyről minden érvelés lepatlan és amely gőpösen szavazza meg az Egyesült Államok követeléseit. Minél kevésbé képviseli valamilyen Amerika számára a népnek érdekeit, minél gyűlöttebb és elítéltebb országban, annál megfélemlőbb Amerika számára, mert annál szolgáiban teljesítheti utasításait. Ezért is ragaszkodik Amerika olyan gőpösen Csang Kai-Sekhez és ezért akadályozza meg a hatalmas kínai nép igazi képviselőinek felvételét. Neki nem a népek képviselőinek szövetségére, hanem csatlósok segítségére van szüksége.

Rá kell mutatni arra is, hogy a Nemzetek Szövetségének Szervezete lehetővé teszi az Egyesült Államok kis csalóainak segítségével a többség akaratának elutasítását. Amikor pl. Korea kérdésében India képviselője bizonytalan és radikálisnak egyáltalán nem nevezhető közvetítő megoldást ajánlott fel, ezt a javaslatot annyi ország támogatta, melynek lakossága jóval meghaladta az Amerika vezette imperialista háború lakóinak számát. Ennek dacára a közvetítést az Egyesült Államok apró-cseprő csatlósai segítségével el tudta utasítani.

Az Egyesült Nemzetek Szövetségének fejlődése azzal fenyeget, hogy az amerikai imperializmus

egyik hadiszereplő, van amikor...
váltak. Mi magyarok is semleges
tapasztalhattuk, milyen készséges
ezek az országok megsértik a
és hírvetésnek a Nemzetek Szö-
vétsége. Amikor az amerikaiak
koreai kegyetlenkedése miatt
szerte a világon nagy volt a fel-
háborodás — abból a célból, hogy
eltereljék erről a figyelmet és
hogy az Egyesült Államokat a
szabadság bajnokának tüntessék

Az USA és lakójai

Nagyon csábító feladat volna
sorravenni azokat az országokat,
melyeknek kormányai ezt a javas-
latot megszavazták és külön-külön
megmutatni, hogyan áll náluk
a szabadság ügye. Én csak egyet-
lenegyet ragadok ki.

Az ellenünk szavazók között
ott volt a monarchofasista Görög-
ország is. Hogy hogyan áll náluk
a szabadság arról egy tényt
idézek, melyet a reakciós svájci
Die Tat című újság ez év július
29-i száma közöl. Egy szemtanú
leírja, mit látott a görög Makro-
nizosz szigetén, a politikai foglyok
táborában. Azt mondja: „Lát-
tuk a lüszesvas okozta friss égési
sebeket, az eltört kezeket és tér-
deket és ami a legszörnyűbb, a
néma férfiakat, akiknek a gégejét
zúzták szét”.

Még hozzá kell tennem, hogy
ez a monarchofasista Görög-
ország elhatározta, hogy csapatokat
küld a koreai szabadságharcosok
ellen.

A magyar népi demokrácia
kormányja helyesen cselekedett,
amikor a Nemzetek Szövetségének
erre az amerikai imperialisták ál-
tal kezdeményezett határozatára
logi és erkölcsi igazának tu-
datában és szilárd tiltakozás-
zással és elutasítással válaszolt.

A mi déli határainkon ágál és
provokál az amerikai imperialis-
ták úgynöksége, a Tito-kormány.

A Tito banda a gazdasági
válságot és zűrzavart az
idei szárazságot teszi felelőssé.
Nálunk Magyarországon is volt
az idén szárazság, semmivel
sem kisebb, mint Jugoszlávia-

Magyarország, Románia és Bul-
gária ügyét. Azt állították, hogy
ezek az országok megsértik a
szabadságjogokat. Kierőszakoltak
egy megbélyegző határozatot,
mely felszólította az Egyesült
Nemzetek Szövetsége tagjait,
hogy igyekezzenek olyan adatokat
gyűjteni, melyek azt bizonyítják,
hogy mi megsértjük a szabadság-
jogokat.

ban. Tudnivaló, hogy a legfon-
tosabb jugoszláv mezőgazda-
sági területek a magyar határ-
mentén húzódnak. A szárazság
teljesen egyforma volt Makón
és Nagyikindán, Szegeden és
Szabadkán, Baján és Zombor-
ban, Pécsen és Eszéken. En-
nek dacára nálunk távolról sem
okozott olyan bajokat, mint
Jugoszláviában, mert a mi
megelégedett parasztságunk
a népi demokrácia segítségével
velük lelkesen, pontosan és ide-
jében elvégezte munkálatait,
amelyek jórésben ki tudták
védeni, vagy csökkenteni az
aszály hatását.

Egészen más a helyzet Jugo-
szláviában, melynek kormánya
imperialista zsoldosokból, ké-
mekből és provokátorokból,
a dolgozó nép ellenségeiből áll. A
Tito banda már tavaly ősszel
összehirácsolta a jugoszláv pa-
rasztoktól a jó vetőmagot, a mező-
gazdasági munkák idején száz-
ezrével hurcolták el a parasz-
tot az erdőirtásra, vagy mint az
idén, az aratás kelles közepén a
hadseregbe. Ezek az elkecsere-
dett jugoszláv parasztok természet-
esen nem törték magukat a ter-
mésnél és még kevésbé a ter-
mésbeadásnál. Ez az oka annak,
hogy a szárazságra rúgó titóista
janicsárhad nyomása dacára,
Jugoszlávia élelmiszeri helyzete
és egész gazdasági élete az aratás
utáni hetekben már katasz-
trófálisra fordult.

Válságban a marshalizált országok

Mi közvetlenül déli határain-
kon láthatjuk, hogy a dolgozó nép
szilárd frontjának milyen gyors
süllyedésével a népszabadság
milyen gúzsbakötésével jár az-
ha egy országot az amerikai im-
perialisták szolgálatába állíta-

nak. Többé-kevésbé hasonló je-
lenséggel találkozunk mind-
azonokban az országokban, ame-
lyeket Amerikának sikerült
uszályába vonni. Mindenütt azt
látjuk, hogy a fokozott hadi-
kiadások miatt egyre csökken a

A Szovjetunió a világbéke őre

Minél nyitottabban törnek az
amerikai imperialisták egy harmadik
világháború kiindulására,
annál világosabban és lát-
hatóbban emelkedik ki a Szovjet-
unió, mint a világbéke őre-
nek felbecsülhetetlen szerepe. A
béke és haladás híve csak a kö-
szöcset és hála hangján emlékez-
het meg arról a következetes és
szívos harcról, melyet a Szovjet-
unió a béke érdekében az Egye-
sült Nemzetek Szövetségén belül
az amerikai háborús gyújtogat-
ókkal szemben folytat. A koreai
agresszió folyamán napról-napra
tapasztalhattuk, hogyan igyeke-
zett a Szovjetunió, a felszabadí-
tott Kína és a népi demokráciák
támogatásával az amerikaiak
vérgőzös tervével szemben békés
megoldást keresni, a békét biz-
tosítani.

A békétábor most új sere-
szemlére készül. November köze-
pére Sheffieldben összeül a Béke
Híveinek II. Világkongresszusa,
hogy számot vessen eddigi ered-
ményeivel a kidolgozott béke
megvédésére irányuló harc to-
vábbi teendőit.

A magyar dolgozó nép béke-
harcosai szintén jelen lesznek
ezen a Világkongresszuson és be-

oldal
1950 október 29.

lagnak számolni a magyarorszá-
gi békemozgalom állásáról és
eredményeiről. A jövőhéten, no-
vember 4-én ül össze a magyar
békekongresszus, mely megvá-
lasztja azokat a küldötteket,
akik a Béke Híveinek Világkon-
gresszusán hazánk békeharco-
sait fogják képviselni. A magyar
békemozgalom egy sor jó telje-
sítésménnyel léphet a világ köz-
véleménye elé. Sikerült egyhan-
gúlag, egységesen a béke ügye
mellől felsorakoztatni a magyar
dolgozó népet. Ennek
egyik megnyilvánulása volt az a

lendület, amellyel rövid néhány
hét alatt a béke hét és né-
gyedmillió híve írta alá a stock-
holmi békekonferencia határozatát.
A magyar dolgozó nép inga-
dozás nélkül helyesen foglalt
állást a koreai agresszió kérdé-
sében és a dolgozók milliós ada-
kozta arra, hogy Korea dolgozó
népét kórházzal és szeretettel-
maggokkal támogassuk. Ez a
megnyilvánulás egyben mutatja,
hogy a magyar dolgozó nép nem
és tettekre készen él a proletár-
nemzetköziség és szolidaritás
éltető tudata.

A béke nagy ügye mellett egységesen felsorakozott a magyar nép

A magyar dolgozó nép egyre
világosabban látja a szocializ-
mus építésének és a béke meg-
védésének összefüggését. Látja
ezt nemcsak az ipari munkás-
ság, de a dolgozó parasztság is.
A terménybeadás során ezer,
meg ezer földműves hangoztatta:
„Tudom, hogy a terménybeadás-
sal hazámot erősítem és a béke
ügyét szolgálom.”

Az ipari munkásság termelési
felajánlásainál ugyancsak zaka-
gatlanul megisméltődött az az in-
dokolási, hogy a többé-
nemcsak a népi demokráciát, de a

dolgozó nép életszínvonalára és
ugyanakkor növekszik a tőkés
profitja. Így van ez az Egye-
sült Államokban is, ahol Tru-
mantól lefelé, mindenki a dol-
gozó tömegeket hívja fel taka-
rékosságra és önmegtartóztatá-
ra. Ugyanakkor ugrásszerűen
nőnek a hadianyag-gyárosok és
bankárok jövedelmei is emelke-
dik a részvények árfolyama a
tőzsdén. Európa marshallizált
országaiiban eleinte a náci Gö-
ring jelszavát kezdték prédikál-
ni, kevesebb vaját, több ágyút.
Mint hogy ezekben az országok-
ban eddig sem sok vaját fogyaszt-
tottak a jelszó most az: keve-
sebb kenyeret, több ágyút.

Természetes, hogy a dolgozó
néptömegek, amelyeknek élet-
színvonalára sem volt magas, el-
keseredetten védekeznek nem-
csak a tőkés kizsákmányolás fo-
kozása, de a háborús uszítás el-
len is. Válaszul erre általános
támadás indul meg nemcsak a
dolgozók életszínvonalára, de a po-
litikai jogai és szabadsága ellen is.

A fasizálódási hullám elsősor-
ban Amerikából indul ki, ahol
minden szabadságmozgalomra
hisztériás kifőrésekkel válaszol
a reakció.

Az a terv, hogy Hitler tábor-
nokainak vezetésével az ameri-
kai imperialisták segédcsapat-
ként új hadsereget szervezzenek
Nyugatnémetországban, sorom-
póba állította azokat az országo-
kat, amelyek a felszabadított
Szovjetunióval az éltükön annyit
szenvetnek a német fasizmustól.
A prágai értekezlet, melyen a
Szovjetunió vezetésével a népi
demokráciák és a német demo-
kratikus köztársaság külügymi-
niszterei vettek részt, élesen
szembeszállt Nyugatnémetor-
szág újrafelfegyverzésének im-
perialista tervével. Az értekezlet
határozata nemcsak azt juttatta
kifejzésre, hogy a Szovjetunió
és vele szövetséges kormányok
éberrel figyelik a háborús gyűj-
tatókat minden aknamunkáját,
hanem azt is, hogy el vannak
szánva gátat emelni minden tá-
madó törekvéssel szemben.

A prágai értekezlet csak egy
részlete annak a hatalmas harc-
nak, amely a Szovjetunió vezeté-
sével a béke megvédéséért vilá-
szerte folyik.

váluló népi egység demokráciánk
igen jelentős győzelme. Az a tu-
dat, hogy a tanácsválasztások egy-
ben szilárd kiállítás a béke mellett,
különös lendületet, lelkesedést és
elzártságot adott ennek a válas-
zatságnak. Azért mondom, hogy el-
zártságot, mert a lelkesedés mel-
lett mindenki megérthette, hogy
a magyar dolgozó nép nemcsak
kívánja a békét, de el van tőkéve
arra, hogy minden eszközzel meg-
is védi.

Ezért lesz a béke híveinek jövő-
beli magyarországi kongresszusa
újabb hatalmas demonstráció né-
pünk békevágya és békeakarata
mellől. Ez a kongresszus olyan
küldötteket fog választani, akik
Angliában a dolgozó magyar nép
lángoló békeakaratait megfelelő
nyomatékkal képviselik.

Attérek most hazánk gazdasági
helyzetének ismertetésére. Ma egy-
hete tettük közé népgazdasági
tervünk teljesítésének 1950. III. ne-
gyedévi eredményeit. Ezeknek az
eredményeknek a lényege az, hogy
gyáriparunk termelésének fel-
emeltünk a harmadik negyed-
évből 106,9 százalékra túlteljesít-
tettük. Ez a teljesítmény 36,1 szá-
zalekkel nagyobb, mint az elmúlt
év hasonló időszakának eredmé-
nye.

A feladatok nem voltak könnyű-
nyűek és nem egyszer komoly
áldozatokat, erőfeszítéseket és fe-
nyelmet követeltek az ipari mun-
kások zömétől.

Tervgazdaságunk rohamos nö-
vekedése megköveteli a széntermé-
lés gyors emelését. Ezek a köve-
telések olyan nagyméretűek,
hogy szénbányászatunk kezd el-
maradni mögöttünk. Nem szorul
magyarázatra, hogy mit jelent to-

Új termelési feladatok, óriási vállalkozások

Iparunk, de egész tervgazdálko-
dásunk feladatait alapvetően meg-
változtató azáltal, hogy a három-
éves terv folyamán befejeztük a
háború okozta károk helyreállítá-
sát és rátértünk a szocializmus
építésére. Az a tény, hogy gyár-
iparunk most már több mint két-
szerezést termeli annak, amit 1938-
ban adott, mutatja, hogy itt egész
új problémák, az eddigől lénye-
gesen eltérő tervezési és terme-
lési feladatok jelentkeznek.

Az olyan óriási vállalkozások,
mint a földalatti gyorsvasút, az
inotai erőmű, a dunapentelei vas-
mű — jelentősége és méretei mesz-
sze felülmúlnak mindent, amit ná-
lunk a kapitalizmus valaha is al-
kolott. A feladat új, nem könnyű,
de nagy segítségünk a Szovjetunió
támogatásával ezt is meg fogjuk
oldani.

Dolgozó parasztságunk poli-
tikai érettségének és öntudatá-
nak jele az a munkaverseny,
amellyel vállalták, hogy a ta-
nácsválasztás napjára, október
22-re befejezzék az őszi vetést. És
valóban 19 megyénk közül 17 e
vállalást teljesítette. A megma-
radó két megye azóta szintén be-
fejezte az őszi vetést és most or-
szágszerte nagy lendülettel fo-
lyik a tavasziak alá a mélyszántás.

Ezek a tények azt mutatják,
hogy a falu dolgozó népe az
ipari munkásság példájára erő-
teljesen felfejlődik népi demo-
kráciánk általános színvonalára.

Amikor ezt megállapítjuk,
ugyanakkor rá kell mutatnunk,
hogy még mindig egyik legna-
gyobb akadályunk a mezőgazda-
sági gyors fejlesztése terén a ma-
radóság, a konzervativizmus, a
régiesze való göröcsös ragaszkó-
dás. Az idén pl. a forró időjárás
miatt a szokottnál két héttel ha-
marább értke be a kalászosok.
Kormányzatunk idejekorán és
ismételtlen kérte a földműves né-
pet, hogy erre való tekintettel az
aratással ne várjon Péter-Pálig,
hanem kezdje meg előbb. Sokan
nem fogadták meg a tanácsot,

vábi fejlődésünkre, ha nem lesz
elég szelünk. Mi már egy sor
rendszeres fogatosítottunk a
szénbányások anyagi helyzetének
megjavítására, de ez nem elég. Az
új bányások ezreire van szükség.
Dolgozó ifjúságunk szövetségére
egyre nagyobb részt követel ma-
gának a szocialista építés hatalmas
munkájából. Ezért jelentkeztünk
lelkesen a Dunai Vasmű felépítésé-
re. Mi most azt javasoljuk, hogy
az ifjak legjobbjai forduljanak a
bányák felé is. Példamutató mun-
kájukkal támogassák a bányász-
kat, a régi szénbányák hőseit. Van
egyéb nehézség is. Az új munkás-
sok jelentékeny része fa'uról ke-
rül az ipárba és természetes, hogy
időbe kerül, amíg a gyári fegy-
lembé beleszoknak. Vagy 200 ezer-
re rug az olyan ipari munkások
száma, akik földdel is rendelkez-
nek. Ezek a munkások az aratás,
vetés idején gyakran elmaradnak
a gyárból és ezzel zavarják a ter-
melés menetét. Ugyanakkor ép-
pen a gyári munka miatt nem gon-
dozzák meg kellő gondval föld-
jeiket, ami természetesen a termés-
eredményben mutatkozik. Ez a —
hogy úgy mondjuk — kétlaki
munkásságot így egyszerre zava-
rja az ipar és a mezőgazdaság ter-
melését. Érzik ezt maguk a mun-
kások is, kik közül az utolsó idő-
ben sokan ajánlották fel földjüket
az államnak. Most dolgozunk
olyan rendszabályon, amely az
ilyen kisebb-nagyobb földdel ren-
dekező munkásoknak lehetővé te-
szí, hogy földjeiket előnyös áron
eladják, vagy bérbeadják az ál-
lamnak és ezzel megszűnjön az a
helyzet, mely őket úgy ipari mun-
kás, mint földművelő minőségük-
ben zavarta.

Gabonájuk túlerőtt és rengeteg
mag kipergett. Aki szeptember
végén, október elején járta a
hátart, annak feltűnt, hogy né-
hol a tarlón annyi új háffás
zsendült, mintha már elvetettek
volna. Ha holdanként egy kilo-
gram feleslegesen kipergett ga-
bonát számítunk, az országosan
majdnem 50 ezer mázsa veszte-
séget jelent.

Vagy vegyük a másodtermé-
nyek kérdését. A mi viszonyaink
mellől a kalászosok learatása
után három millió holdon lehet-
ne másodveteményt, tarlórépát,
csalamádét, muhart, kölest vetni.

Ha ezt az eredményt el tud-
nánk érni, könnyen 50 százalé-
kal emelhetnénk állatállományun-
kat. A mi nehézségeink, benne
közvetlen nehézségeink egyik
oka az idén az, hogy a száraz-
ság miatt a kukorica termésünk
majdnem ugyanolyan gyenge
mint tavaly volt, viszont állat-
állományunk nagyon megnöve-
kedett. A nyári állatszámítás
azt mutatja, hogy az idén egy-
millióval több a disznó és 200
ezerrel több a szarvasmarha és
a ló, mint tavaly. Takarmány-
termelésünk ezzel szemben vala-
mivel kevesebb, mint a tavalyi.
A hiányt sok helyen burgonya,
cukorrépa feletetésével pótolják,
ami természetesen közelítésün-
kat zavarja. Ha parasztságunk
gyorsan rátérne a másodtermé-
nyek vetésére, takarmányozási
gondjaink azonnal csökkenné-
nek.

Gazdasági helyzetünk áttekin-
tésének befejezéséül szólni kívá-
nok élelmiszeri helyzetünkről és
életszínvonalunkról. Közvetlenül
az aratás után kisebb zavarok
mutatkoztak az élelmiszerellátá-
ásban. Ezeknek részben tárgyi
okuk volt, elsősorban a száraz-
ság. Ezen belül a reakció meg-
kísérelt nálunk is olyan vásár-
lási lázt idézni elő, mint ami-
lyen a nyugati kapitalista orszá-
gokban volt. Ennek hatására
augusztus folyamán kétszer

annyi cukor fogyott el, mint júniusban és erősen megnőtt a lisztvásárlás is.

Az ellenség tudatosan alá akarta ásní közellátásunk rendjét azzal, hogy a lehető legnagyobb árumennyiséget vonja el a közfogyasztás alól. Szalai István bézi, györmegyei kuláknál pl. 50 kiló cukor mellett 1200 m. új textilanyagot és 70pár új cipőt találtak. A győriek okulására az egészet egy kirakatban

Az ellenségre kemény kézzel lesújtott a demokrácia

Ezekkel a jelenségekkel szemben különböző rendszabályokat fogantatottunk. Azokra akiknél az ellenséges szándék és szabotázs kétségen felül állott, kemény kézzel lesújtott a demokrácia. A többieknél politikai felvilágosító munkát végeztünk és ahol az anyagelosztásban hibák mutatkoztak, ott azt kijavítottuk. Az olyan élelmiszerekben, mint a burgonya, gondoskodtunk arról, hogy a meglévő készletek elsősorban a dolgozó tömegekhez jussanak. Ezek a rendszabályok sikerrel jártak, a sorbanállások megszűntek és a cukor, kenyér, lisztfogyasztás kezdte megközelíteni a normálisat.

Az ellenséges hírverés természetesen boldogan lecsapott azokra a dúcöcönkre, amelyek közellátásunkban mutatkoztak és teletkürtölte a világot a magyar élelmiszerhiány nehézségeivel.

Ez a hírverés, amely rendszerint hetekkel elmarad az eseményektől, ezúttal is megjárta: Nem tud róla, hogy a reakció már új nótát fúj, azt, hogy az élelmiszerhiányt a tanácsválasztások előkészítésére javítottuk meg és utána azonnal rosszabbodni fog. Emlékezzünk rá, hogy tavaly augusztusban azt állították hogy a fehérkenyeret az ifjúsági világlátalkozó befejezése után meg fogjuk szüntetni. A tanácsválasztások meg voltak, közellátásunk változatlanul jó. Van azonban

kiállították. Egy másik kuláknál, Baki Jánosnál, akinek Tiszánánson 60 holdja van, 90 darab vadonatúj ruhát találtak. Előfordult olyasmi is, hogy Budapest a Váci-utca 47. szám alatti rendházban egy befalazott ajtó mögött 45 zsák lisztet és öt zsák cukrot találtak és a liszt már kukacos volt. Az is gyakori, hogy a kulákok nagymennyiségű fehérkenyeret vásároltak és állataikkal feleltették.

közellátási nehézségeinknek egy olyan figyelemreméltó oka ami egészséges fejlődésünk elkerülhetetlen velejárója. Ez az ok a kereső népesség számának és a jövedelmének gyors növekedése. Az idén 250 ezerral több a munkások és alkalmazottak száma. Ezeknek túlnyomó többsége tavaly még nem volt kereső, hanem eltartott családtag. Ezenfelül a bérek és fizetések egy esztendő alatt 17 százalékkal emelkedtek. Ez a két szám együttesen azt mutatja, hogy a munkások és alkalmazottak összességének jövedelme az idén 30-40 százalékkal volt több, mint tavaly. Sok tekintetben hasonló a falu fejlődése. Pl. a kötelező oltások következtében szinte teljesen megszűnt a sertésvész, vagy a baromfikolerá. Ennek következtében az egyik évről a másikra több száz millió forinttal növekedett a falu vásárlóereje.

Ez a vásárlóerő elsősorban a jobb élelemre és a jobb ruházatra veszi irányt. Ennek következtében ezekben a cikkekben úgy megnő a kereslet hogy időnként, különösen aratás után, nem könnyű kielégíteni.

Ezeket az átmeneti nehézségeket önfegyessel, jobb elosztással, jobb szervezéssel ugyanúgy meg fogjuk szüntetni, mint ahogy eddig minden feladatot megoldottunk, amely a fejlődés folyamán jelentkezett.

után a magyar kémek és besúgók néveora az angol, illetve az amerikai kém szervezet kezébe került. Ettől fogva ezek a szociáldemokrata spiclik hol közvetlenül angol, amerikai, vagy jugoszláv kém szervezetektől kaptak utasításokat, hol pedig az angol Labour Partytól.

1947 őszén nálunk már látható volt hogy a munkástömegek nagy többsége átállni készült a Kommunista Párt oldalára. Az angol munkáspárt utasítása eddig az időpontig úgy szölt, hogy a szociáldemokrata párt legyen a kommunista-ellenes erők gyűjtőmedencéje, csak látszólag támogassa az egységfrontot és minden körülmények között utasítsa el a kommunistákkal való egyesülést. Mikor 1948 januárjában és februárjában — mint emlékszünk — a szociáldemokrata munkások és pártfunkcionáriusok tízezrei kezdtek átlépni a Kommunista Pártba, a szociáldemokrata párt áruól vezetői már a következő utasítást kapták: Ne várjanak addig, míg tömegek átállanak a kommunistákhoz és ők hadsereg nélküli generálisokká válnak, ehelyett azok a „baloldali” szocdem. vezetők, akik angol szolgálatban állottak, maguk vessék fel az egyesülés kérdését, maguk követeleik a kompromittált jobb oldali szoc. dem. vezetők eltávolítását.

A szociáldemokrata árulók

Ezzel megtartanak befolyásukat azokra a becsületes, vajóban baloldali szociáldemokrata munkásokra, funkcionáriusokra és vezetőkre, akik őszintén, meggyőződésből követelték — és végre is hajtották volna — a kommunistákkal való egyesülést és az áruló jobb oldali vezetők kizárását. Ezen túlmenően, ezzel megtevesztik a kommunista vezetőket és megnyerik bizalmukat, ha ez sikerül. Így kezdenek a legnagyobb számú jobb oldali szociáldemokratát behozni az egyesült pártba, a lehető legtöbb pozíciót szereznek meg számukra, őrzik meg, tartásuk együtt őket és alkossanak az egyesült pártban belül olyan ötödik hadoszlopot, amely a döntő pillanatban újra teljes erejével akcióba léphet a népi demokráciák ellen. A kizárt szociáldemokratákra vonatkozólag azt az utasítást adták, hogy a legjobban kompromittáltakat, mint Széliget és Bánt küldjék külföldre, a többi maradjon itthon és megfelelő megkapulást után kezdje meg aknamunkáját. A legfontosabb: nem az egyesülés, hanem a beépülés a feladat.

Ezeket az utasításokat az áruló szociáldemokrata vezetők végrehajtották. Ha tovább ellenezték volna az egyesülést, a kompromittált vezetők eltávolítását, úgy a saját becsületes baloldali tömegeik lökték volna őket félre.

Mi jelentékeny részben telepleztük ezeket a jobb- és úgynevezett „baloldali” szociáldemokrata árulókat és a kizárt és változatlanul a népi demokrácia ellen áskálódó jobb oldali szociáldemokrata szervezeteket is. Megállapítottuk, hogy az, ami Magyarországon történt, nem valami elszigetelt jelenség, hogy lényegében más országokban is hasonló a helyzet. Különösen ilyen a helyzet Angliában, amelynek burzsoáziája a legrégibb tapasztalatokkal rendelkezik a munkásmozgalom korrumpálása és eladása terén.

Megállapítottuk, hogy az olyan fiatal Labour Party politikusok, mint Healy, vagy Morgan Phillips, a munkáspárt főtákarai, az angol titkos szolgálat képviselői a munkásmozgalom belül.

A szociáldemokrata árulók elmondják például, hogy mikor 1945-ben Angliában jártak, Shinwell, a mostani hadügyminiszter politikai beszélgetés közben váratlanul megköszönte nekik a kémszolgálatot, amelyet a háború alatt teljesítettek.

Ebből rögtön megértették, hogy Shinwell is csak úgy, mint ők, az angol imperialisták kéme, a munkásmozgalom belül. Általában el-

mondták, hogy gyakran zavarban voltak, mert a Labour Party embereivel való tárgyalásai közben nehéz volt megállapítani, hogy hol végződik a munkáspárti politikus és hol kezdődik az angol kém szervezet ügynöke.

Ilyen ügynökök például Ziliacus, az ismert „baloldali” angol szociálista, aki a múlt év szeptemberében néhány héttel a Rajk-per előtt váratlanul Jugoszláviában bukkant fel. Mi már a tények ismeretében előre tudjuk, hogy Ziliacus azért ment ki Jugoszláviába, hogy megpróbálja Titót, akinek melljait és szerepét az angol titkos szervezet jól ismerte, tisztára mosni.

Es valóban Ziliacus nagy kampányba kezdett és azóta egyre-másra állítja ki az erkölcsi bizonyítványt Tinónak és bandájának. Azóta azt is megtudtuk, hogy ő volt, aki 1947-ben csehszlovákiai útja alkalmával az odautazott magyar szociáldemokrata kémeket és árulókat instrualta. Többek között adta annak a Labour Partynak az utasításait, amelyből hivatásosan ki volt zárva.

Nekünk tanulnunk kell ezekből az eseményekből, fokoznunk kell az éberséget de vigyáznunk kell arra is, hogy a becsületes, volt szociáldemokrata munkások és funkcionáriusok tízezrei, akiknek vezetőik aljasságáról és árulásáról természetesen sejtelmük sem volt, nyugodtan építhessék velünk vállatveve a szocializmust.

A katolikus egyházzal való megegyezés

Meg akarok emlékezni a katolikus egyházzal való megegyezésről is. Ez a megegyezés kétségkívül a népi demokrácia helyes, túrelmes politikájának jó eredménye. Az imperialista háborús uszítók egyik legfontosabb szállója a vatikáni pápi reakció. Ez imperialisták nem kimélték a fáradságot, hogy a magyar katolikus egyházat ennek megfelelően maguk mellett sorakoztassák fel. A béke megvédésének gondolata azonban népünkben és ezen belül a katolikus hívőkben is olyan erős, hogy nálunk nem sikerült ez a szándék. Ellenkezőleg, a néppel összeforrott katolikus papok százai léptek fel a béke megvédésének ügye mellett. Ez a fellépés csak mutatója volt annak, hogy a magyar katolikusok zöme átállt a népi demokrácia és a béke megvédésének oldalára. Ezeknek a népi demokráciánkat támogató hívőknek a követelése bírta rá az egyházfőket arra, hogy végül megegyezzenek a népi demokráciával.

A vatikáni reakció világosan kimutatta elégedetlenségét ezzel a megegyezéssel. Az amerikai imperialista sajtó pedig egyszerűen fegyverletételről beszélt.

Természetesen nem erről van szó, a népi demokrácia, mint a többi egyházzal, a római katolikus egyházzal is a kölcsönös engedékenység és megértés szellemében kötötte meg az egyezményt. Meg lehet állapítani, hogy a hívők nagy többsége

örömmel és helyesléssel fogadta ezt a megegyezést. Ennek a tanácsválasztásokon rengeteg megnyilvánulását látjuk nemcsak abban, hogy a tanácsstagok közé megválasztott katolikus papok népszerűsége rendkívül megnőtt, hanem abban is, hogy nagyon sok helyen a választásra a katolikus papok maguk vezették híveiket.

Ez nem azt jelenti, hogy a magyar katolikus egyház vezetői most már kivétel nélkül szívvel-lellekkel a népi demokrácia mellé állottak. A megegyezés végrehajtása közben lépten-nyomon tapasztaltuk, hogy sokan a megegyezést inkább fegyverszünetnek tekintik, ami módot ad nekik arra, hogy átvészeljék a nehéz idők. Mi ezt is számon tartjuk és nem fogunk elfeledni. A megegyezés szellemét betűjéig betartjuk, de okukra a tapasztalatokon, résen leszünk. Nem engedjük, hogy a megegyezés elaltassa éberségünket és hogy az egyház pártja mögöl a reakció egy szép napon újra lámadásba mehessen át.

Rákosi Mátyás ezután a Párt és a tömegszervezetek kérdéséről beszélt, majd beszámolt a következő szavakkal fejezte be:

— Rajta leszünk, hogy ezen a téren is jó munkát végezzünk és biztos kézzel, sikeresen vesszük tovább az új győzelmek felé vezető Pártunkat, a Magyar Dolgozók Pártját, dogos népünket és a szocialista jövőt építő magyar népi demokráciát!

Fejlődésünk egészséges, erőteljes

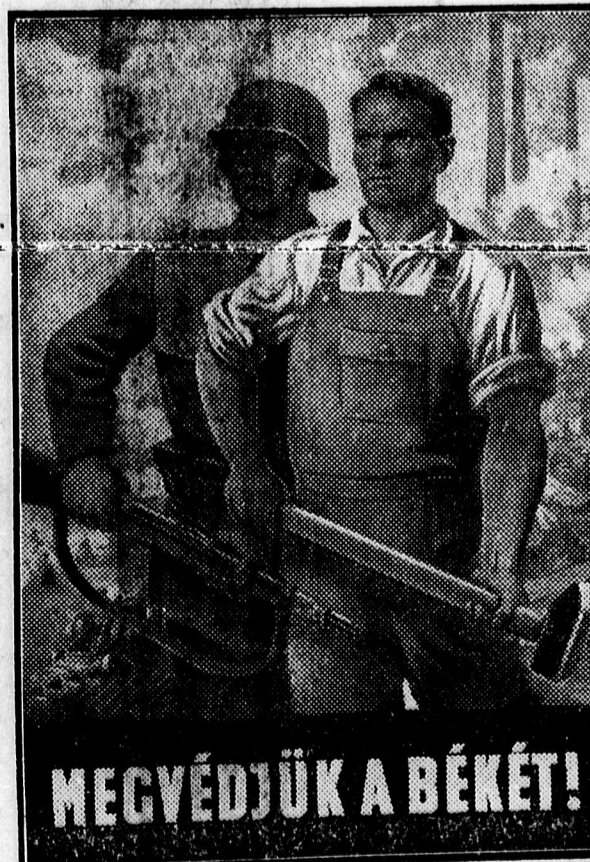
Összefoglalva: Anyagi fejlődésünk egészséges, erőteljes. A kisebb-nagyobb nehézségeket le fogjuk győzni és biztosítjuk, hogy ez a fejlődés a jövőben is töretlenül folytatódni fog.

Népi demokráciánk gazdasági sikerét, a terv jó végrehajtása, a normarendezés, a gabonabegyűjtés, a tagosítás, a termelőszövetkezeti csoportok növekedése és a Békélcölcsön eredménye természetesen egyben politikai sikert is jelent és nagyban elősegítette azt a lelkes hangulatot, a népi demokrácia mellett való egyhangú kiállást, amely a tanácsválasztásokon megnyilvánult. Az elmúlt hónapok alatt minden téren tovább szilárdult a népi demokrácia ereje és ezen belül megszilárdult a munkáspárti szövetség. A munkáspárti szövetség megszilárdulása szőhöz hozzájárult az a helyes politika, amelyet a tanácsválasztásokkal kapcsolatban követeltünk: a pártokkivüliek és főleg az egyénileg dolgozó parasztok fokozott bevonása ebbe a munkába. A tanácsok 220 ezer jelöltjének majdnem kétharmada más pártbeli és pártokkivüli és ezeknek majdnem fele egyénileg gazdálkodó paraszt.

A pártokkivüli tömegek és különösen a falu népe ebből a tényből megértette, hogy nem akarjuk őket kizárni a kormányzásból, ellenkezőleg még jobban be akarjuk őket vonni az ország ügyeinek intézésébe mint eddig.

Rátértek a szociáldemokratizmus elleni harc eredményeire. Mióta a munkásmozgalom létezik, a burzsoázia világszerte irányt vett arra hogy lehetőség szerint megvásárolja a munkásmozgalom vezetőit. Nálunk sem volt másként. Ma már tudjuk, hogy a magyar szociáldemokrata és szakszervezeti mozgalom legtöbb vezetője a

Horthy-burzsoázia és a politikai rendőrség szolgálatában állott. Még ideológiai alapot is építettek ez alá az alias együttműködés alá, „a bolsevizmus elleni közös harc”. Amikor a huszas évek elején Angliában a munkáspárti kormányparttá változott a szociáldemokrata vezetők jelentős része az angol kém szervezet szolgálatát is vállalta. A felszabadulás



Új miniszterek kinevezése a Szovjetunióban

Moszkva: Közlemény jelent meg arról, hogy a Szovjetunió Legfelső Tanácsának Elnöksége L. Z. Mechliszt betegsége miatt felmentette a Szovjetunió állami ellenőrzési miniszterének hivatalától és Vszevolod Nikolajevics Merkulovot nevezte ki a Szovjetunió állami ellenőrzési miniszterévé.

Tanácsának Elnöksége felmentette D. A. Dvinszkijt beszerzési miniszteri hivatalától, más munkára való áthelyezése miatt. Beszerzési miniszterré Pantelejmon Kondratjevics Ponomarenkót nevezték ki.

3 oldal

November 7-e, a Nagy Októberi Szocialista Forradalom évfordulója állami ünnep

A minisztortanács törvényerejű rendeletet terjeszt az Elnöki Tanács elé november 7-e állami ünneppé nyilvánításáról

A minisztortanács Dobi István elnökletével péntek délelőtt ülést tartott. A külügyminiszter beszámolóját a prágai külügyminiszteri értekezletről, valamint az ott elfogadott közös nyilatkozatot a minisztortanács jóvá hagyólag tudomásul vette.

A minisztortanács a népművelési miniszter előterjesztésére a Népköztársaság Elnöki Tanácsa elé terjesztendő törvényerejű rendelet-tervezetet fogadott el november 7. napjának, a Nagy Októberi Szocialista Forradalom évfordulójának állami

ünneppé nyilvánításáról. A minisztortanács határozata értelmében november 7. napja fizetett munkaszüneti nappá. A népművelési miniszter előterjesztésére a minisztortanács rendeletet fogadott el irodalmi alap létesítéséről.

Tibet felszabadul

Amióta a rádió hullámai a földkerekség minden irányában szét röppintették a hírt, hogy a kínai néphadsereg bevonulási parancsot kapott Tibetbe, mindenütt fokozott érdeklődés nyilvánul meg a világ legnagyobb nyíltságán elterülő buddhista papi állam iránt, amelynek elnyomott és nyomorgó népe most már rövidesen megkapja a régen áhított szabadságot.

Tibet voltaképp már 1125-től Kinához tartozik. A több fejedelemségre szakadt Tibet urai ebben az évben elismerték Kína főhatalmát. A világpolitikai fordulatok után, 1719-ben újból sor került Kínai és Tibet együvértartozásának megszilárdítására. A Dalai láma is elismerte a kínai helytartó világi kormányzatát. Tibet illy módon nemcsak néprajzi és nyelvokronásági, hanem történelmi szempontból is Kína része.

A tibeti kérdést Magyarországon talán dr. Ligeti Lajos professzor ismeri a legjobban, aki a Budapesti Eötvös Lóránd Tudományegyetem bölcsészeti karán „Belső Ázsia” tárgykörből tart előadásokat.

Tibetéről általában úgy szokás beszélni — mondotta Ligeti professzor — mint a „rejtélyes Tibet”-ről. Lhassza is úgy szerepel a közudatban, mint a „rejtélyes Lhassza”. Mi az oka ennek a titokzatoságnak? A buddhista főpápaegyszerűen osztályérdekeik védelmében zárták el, amennyire csak lehetett az országot a külföldiek elől. Nem akarták, hogy az elnyomott és kizsákmányolt tibeti nép tudomást szerezzen más népek fejlettebb életéről és nagyobb szabadságáról. A tibeti papi uralkodósztyá gondoskodott arról is, hogy a tibeti nép lehetőleg teljes számban analfabéta maradjon. A papi urak félték az írástudatlanság felszámolásától és a nép kulturális színvonalának esetleges emelkedésétől.

Az angol imperialisták, akik a buddhista főpápa jelentős részét saját szolgálatukba állították, teljes mértékben támogatták a főpápa ilyen irányú törekvéseit. Azt akarták, hogy Tibet, mint teljesen elzárt terület, kizárólag az angol imperialisták érdekerülete legyen. Az angolok két szempontból nyújtották ki kezüket Tibet felé. Egyfelől fontos stratégiai területnek tekintették Tibetet és azt a felfogást vallották, hogy Tibet uralma elősegíti a Belső-Ázsia feléi uramat is, másfelől meg akarták kaparintani Tibet ásványi kincseit, főleg a tibeti hegyekben található aranyereket.

A két láma, amint versengtek és hadakoztak egymással, sűrűn fordult külső támogatáshoz. — A Dalai láma rendszerint angol segítséget kért. A pancsen-láma viszont már hosszú idő óta leparkált Csangkájsek népnyzó bandájával.

A TIBETI HAZAFIAK MAO CE-TUNGNAK

— A kínai néphadsereg győzelmeinek híre — folytatta dr. Ligeti Lajos professzor — hamarosan elterjedt Tibetben is. Uáha töreked-

tek a tibeti papi urak megakadályozni a népi Kína győzelméről szóló hírek továbbállítását. Az elnyomott tibeti nép képviselői, az igazi tibeti hazafiak a hírek vétele után küldöttségben jelentek meg Mao Ce-Tungnál, a győzelmes kínai nép vezérének és kérték, hogy szabadítsa fel a Kinához tartozó Tibetet is. A kínai néphadsereg tehát a tibeti hazafiak felkérésére lépi át Tibet határait, hogy elvigye a szabadságot Tibet éhez, rabszolgasorban élő népének.

— Bizonyosra veszem, hogy Tibet népe mindenütt újjongó lelkesedéssel fogadja majd a kínai néphadsereget, mely valószínűleg közelítőn közelíti meg Lhasszát. Az egyik Északnyugat-Kínából, Kanszu tartományból, Kuku-Noir vidékre, onnan pedig a tibeti páspártörzsek között Lhassza felé vezet. A másik út Szecsuanból indul ki és Táciencunon keresztül éri el Lhasszát.

— A kínai néphadsereg katonáit testvéreket szabadítanak fel Tibetben: olyan testvéreket, akiknek

nagy része megérti a kínai nyelvet. A tibeti nyelv a kínai nyelv régi rokona. A tudomány minden részletében tisztázta a két nyelv kapcsolatát. A kínai és tibeti nyelvcsoportokat a tudomány szintibeti nyelvként tartja számon.

TIBET JÖVŐJE

— Mit várhat Tibet a kínai néphadseregtől és Tibetnek a Kínai Népköztársasághoz való csatlakozásától? Teljesen új életet. — A kínai néphadsereg bevonulása nyomán a tibeti nép felszabadul a rabszolgaság jármá alól. Megnyílik az útja a műveltség megszerzéséhez, a sokkal magasabb életforma megvalósításához, a szocialista jövő előkészítéséhez. A kínai néphadsereg elviszi az annyit győtrődött és annyi kizsármányt, amennyi a tibeti népek a szocialista élet optimizmusát és derűjét. Végül: az eddig mindenről és mindenkitől elzárt tibeti nép, a Kínai Népköztársaságon keresztül, csatlakozhat a szabad népek táborához, amelynek élén a nagy Szovjetunió áll.

Az ENSZ különleges politikai bizottságának ülése

Az ENSZ különleges politikai bizottságának október 27-i ülésén a Dominikai Köztársaság küldötte határozati javaslatot nyújtott be, amely több latinamerikai állam képviselője támogatott.

A határozati javaslat az ENSZ közgyűlése 1946. december 12-i határozatának megváltoztatását követeli. A

határozat arról szól, hogy a fasiszta rendszerű Spanyolországot ne engedjék be az ENSZ-be.

A lengyel küldött javaslatát, hogy a bizottság munkáját halasszák el október 30-ak reggelére, 34 szavazattal 6 ellenében elvetették. Hatan tartózkodtak a szavazástól.

A koreai néphadsereg hadijelentése

Október 28. A Koreai Népi Demokratikus Köztársaság népi hadseregének főparancsnoksága jelenté október 27-én, hogy a népi hadsereg csapatai valamennyi arcvonalon folytatják védelmi harcukat a támadó amerikai és dél-koreai csapatokkal. Phenjantól északra és északkeletre a népi hadsereg egységei visszaverték az ellenség támadásait és megtartották védelmi állásaikat.

Egyes arcvonalzakaszon a népi hadsereg csapatai ellentámadásba mentek át és nagy veszteségeket okoztak az ellenségnek. A néphadsereg egységei löszert és más katonai felszerelést zsákmányoltak. Ezekben a körzetekben folytatódnak a harcok. A keleti partvidéken Hamhingtől északra, a Bukthengtől északkeletre a népi hadsereg egységei kemény védelmi harcokat vívnak a támadó ellenséggel.

A francia parlament megszavazta a katonai szolgálati idő felemelését

A l'Humanité megállapítja a katonai szolgálati idő felemeléséről lefolyt parlamenti vitával kapcsolatban, hogy abból kettős tanulságot lehet levonni. Az első: a kormány, hogy meggyorsítsa háborús politikáját, minden törvényellenességre kényszerül. A második: a nép tiltakozó hangja behatolt a parlamentbe. Így például az egyik kommunista képviselő módosító javas-

latát a kormány heves ellenállása ellenére, 350 szavazattal 230 ellenében elfogadták. A kormánynak e kudarc után megindultak a folyosókon a szokásos alkudozások, annak érdekében, hogy a többi módosító javaslatot a többség elvessze. Végül is a kormánytöbbség 417 szavazattal 186 ellenében megszavazta a katonai szolgálati idő felemelését 18 hónapra.

Példaképünk a Komszomol

Harminckett évvel ezelőtt, 1918 őszén, az intervenciók háború legnehezebb napjaiban született meg Szovjet-Oroszországban a Kommunista Ifjúsági Szövetség, a Komszomol. Az országnak közel háromnegyed része a nyugati imperialisták és a belső bitangok kezén volt. A Komszomol első tagjai, fiatal orosz munkások és matrózok, vörös szalagot varrtak sapkájukra, amelyen a következő felirat volt olvasható: „Győzelem vagy halál!” Igy indultak hazájuk és szabadságuk védelmére.

Ott lobog az a gyönyörű vörös szalag harminckett ésten-dő óta a szovjet ifjúság hajfűrtjei körül. Mi, akik példaképünknek tekintjük a Komszomolt, mint óriásokra, vezünk fel rájuk. Megépezték a kursszi kohókat, a dnyeperi vízierőművet, Komszomolszk hatalmas városát, a Turkszib vasútvonalat — ott voltak falun a mezőgazdaság kollektivizálásánál és a Nagy Honvédő Háború első sorában: mindenütt ahová a Bolsevik Párt állította őket, mindenütt, ahol építeni és harcolni kellett.

A Komszomol dicsőséges története az igazi hazaszeretetre tanít, a világ dolgozóiról szóló testvériség szent érzésére. A Komszomol történetének már az első fejezet tüzével és vérrel tródiott — az imperialista betolakodók elleni harc csodálatos hőstetteiben, a szocialista hazáért vélelmében. Fiatalok százai jelentkeztek önként, s

a tapasztalt bolsevikok vezették, sélvel haldios csapatok mérték a jövőjükre támadó gyilkos intervenciók hadseregeire. Az igaz hazaszeretet, a hősiesség, bátorág példaképei születtek a Nagy Honvédő Háborúban: a sasok nemzedéke, a Sztalin nevelte szovjet fiatalok a Pavel Koresaginok, Zoják, Oleg Kosevojok és Mareszjevek mellén eszményképei az egész világ békeért harcoló ifjúságának, így a magyar ifjúságnak is.

A Komszomol erejének, szilárdságának és harcászóságának forrása: a Párt vezetése. Ez biztosította, hogy a Komszomol-fiatalok millióit tudta mindenkor mozgósítani a Párt és a szovjet nép előtt álló hatalmas feladatokra.

Ezt a tanulságot tartja szem előtt a mi ifjúságunk is. A Dolgozó Ifjúság Szövetségének vezetői s a dolgozó fiatalok csak a Komszomol dicső példáját követve, gazdag tapasztalatait felhasználva lesznek képesek arra, hogy megoldják a Párt és a dolgozó nép által kitűzött hatalmas és megbízható feladatokat.

Most, amikor az egész magyar nép lelkesen készül a Magyar Békékongresszusra a magyar fiataloknak — akik a Komszomol példáját akarják követni — az a kötelességük, hogy minden erőfeszítéssel latbavessenek a magyarországi békemegvalósításáért, s egyben az egész világ békeszerető dolgozóit magabafoglaló békehadiszerkei jelentkeztek önként, s

Háromszázezer internált koreai éhhalála a Félelem Völgyében

A Párisban megjelenő „Les partisans de la Paix” című folyóirat, a Béke Hívei Világkongresszusa hivatalos orgánuma közli Charles Favrel francia újságírónak a „Monde” koreai haditudósítójának beszámolóját a Félelem Völgyének börtömlairól.

Charles Favrel, aki most Párisba érkezett, elmondta, hogy a koreai hadszíntérén tapasztaltak után gyakran szegyezte emberi mivoltát főképpen akkor emlegette, amikor a Félelem Völgyének börtömlairól találkozott.

ROSSZABB, MINT DACHAU ÉS BUCHENWALD

Az amerikai csapatok és a dél-koreai hátkormány csapatai a Félelem Völgybe tereltek azokat az embereket, akik a háború elől menekültek és a különböző országutakon bolyongtak. A Félelem Völgyét sem Buchenwalddal sem Dachauval nem lehet összehasonlítani. A Félelem Völgye a pokol más fajtáját, az eddigig legborzalmasabb változatát jelenti. Ebben a völgyben nem voltak források, nem volt élelem és az emberek megnyalták a vizes földet, hogy vizet érezzenek és megették még a füvet is. A hosszú vándorlásban az emberek nagy részének teljesen lerongyolódott minden ruhája és a világ legnagyobb koncentrációs táborában rengetek volt a meztelen.

„Szörnyű a helyzet a Völgyben” — kezdte, amikor megpillantotta a Félelem Völgyét: „Ember, ki ide belépsz, hagyj fel minden reménnyel!”

TIZ BATOR DIAK AZ ÉLŐHALOTTAK KÖZÖTT

A francia újságíró különös társasággal jutott a völgybe. Négy koreai leány és hat fiú, négy mosogató és fiatal leány és hat bátorlelkű fiú, akik azelőtt a tegyi egyetem hallgatói voltak vállalkoztak arra, hogy szembetegyek az elpusztuló utolsó óráit és legalább néhány órára a feledés fátyolát borítsák a haláltábor egy-egy csoportjára.

A fiatalok megálltak egy-egy csoport közepén és egyikük beszédet intézett azokhoz, akik körüjük sereglettek.

— Viselkedjétek bátran! — mondta az egyik koreai fiú. — Gondoljatok arra, hogy eljön majd a segítség és ne omoljatok össze addigra, amíg ez a segítség itt lesz. Ehhez vagyok? Az orvosok azt mondták, hogy ez jó betegség. Ma még nem kaptok enni. Lehet, hogy holnap kaptok már, lehet hogy csak holnap után. Bizonyos, hogy egyszer hoznak majd annyi enni, hogy mindenki megéheszen. De én tudni akarom, hogy lesz majd enni? Egyelőre arról van szó,

hogy legyenek türelmesek és erőszakmentesek.

A beszédek után megszólalt a cimbalmok a lányok táncolni kezdtek. A fiúk is velük. És lassan-lassan az emberek, betegek, rongyosak és meztelenek is táncba fogtak. Mindenki táncolt a csoport körül. Százak táncoltak. Éretek táncoltak.

A tegyi egyetemi hallgatók és hallgatók kísérlete sikerrel járt. Néhány órára sikerült megszűnteni az éh és éhhalált utolsó óráját. Ez a tánc tartott, a földi pokol lakói megfelleltek arról, hogy hol vannak ilyen sereget kaptak és mi vár rájuk.

A fiatalok körülbelül 20 000 embert szórakoztattak és vigasztaltak. A többiek már nem jutottak el, mert közben a harcok a koncentrációs tábor felé toldottak és távoznok kellett.

AHOL EGY ORVOS SEM VOLT

A francia újságíró, mislalt az egyetemi hallgatók előadásokat tartottak és a tábor egyes csoportjai velük táncoltak, körülnézett a koreai területeken. Saját szemével látta, hogy az amerikai katonai hatóságok amelyek a 200 000 koreait a Félelem Völgybe tereltek, egyáltalán nem gondoskodtak a szerencsétlenek legelőműv eszélyeijéről sem. Tudomásu vették, hogy akik idekerültek, azok előbb-utóbb éhhalálnak. Nem akadályozták meg a járványok elterjedését sem. „Ami” pedig a Vöröskeresztet illeti, a francia újságíró egyetlen sátrat látott. Orvos azonban ebben a sátorban sem volt. Az amerikai hadsereg egyetlen orvost sem küldött 300 000 koreai gondozására.

A Félelem Völgyében lezárt börtömlak az emberiség történelmének leggyalázatosabb pillanatait jelzik.

DANTE POKLA ÉS AZ ENSZ

A francia újságíró a Félelem Völgyének megfigatására után felhívta intézett az Egyesült Nemzetek Szervezetének delegátusaihoz. Kérte, hogy tegyenek meg minden lehetőt a Félelem Völgyében lezárt rémségek megszüntetése és az odaszűrt emberek maradásának megmentése érdekében. Dante poklában sem lehettek olyan állapotok — írta az ENSZ-hoz intézett felhívésben — a francia újságíró — mint a Félelem Völgyében, ahol százezrek pusztultak az éh és ahol semmi élelem nem volt és ahol teljesen behátrányosodott az amerikaiak körülménye minden emberi szenvedésével szemben.

4 oldal

CSEHSZLOVÁKIA a dolgozó nép hazája

A Csehszlovák Köztársaság fennállásának 30. évében kizárólagos tulajdona lett azoknak, akik a köztársaságot 3 évtizeddel ezelőtt kibarcolták és 1918 óta építették. Azoknak a tulajdonosa lett, akik a második világháború folyamán elszántan szembeállították a náci megszállókkal és hazai lakóikkal.

Történelmi tény, hogy a kapitalista erők úgy külföldön, mint odahaza a Csehszlovákia megalakítása ellen fordultak állást. A Csehszlovák Köztársaság a szocializmus oroszországi győzelmének és a szocialista munkások otthoni harcainak eredményeképpen született meg. A dolgozó nép nem várta meg a kapitalista országok hozzájárulását: 1918 október 28-án kikiáltotta az önálló Csehszlovákiát. A külföldi és belföldi kapitalizmus nem tehetett mást, mint hogy tudomásul vette ezt a tényt. A további események azonban bebizonyították, hogy a tőkés világ a Csehszlovák Köztársaságot csak ideiglenesnek tekintette. Bebizonyosodott, hogy 1938-ban Münchenben is a kapitalista nagyhatalmak Münchenben olcsón bocsájtották áruba Csehszlovákiát. A hazai burzsoázia hamar belelépte magát ebbe az állapotba. A tökéletesített előnyök fontosabbak voltak részükre, mint a nép szabadsága. Elutasították a Szovjetunió segítségét és készségesen hajtották fejüket a náci uralom alá. A müncheni árulás után és az azt követő években csak a dolgozó nép maradt híj köztársaságához.

Láthattuk ezt a második világháború során is. Csak 1941. június 18-án, amikor a Szovjetunió kijelentette, hogy elismeri a Benes-kormányt az ellenség által megszállt, de a további időtartamra Csehszlovák Köztársaság képviselőjének, ismerték el ugyancsak Nagybritannia, USA és Franciaország is a csehszlovák külföldi kormányt és jelentették ki létezőnek Csehszlovákiát.

Ha megértjük ezeket a történelmi tényeket, jobban értjük meg azokat az eseményeket is, amelyeket a felszabadult Csehszlovákia 1945-től 1948 februárig élt át. A harcok és üdülési tanácsok, az alakuló ülésen az üzemek vezetői, szakszervezeti titkárai, szoc. politikai felelősei, valamint az üzemek legjobbjai részt vettek az üdülési tanács megalakulását szívesen vállalták. Ebből az alkalomból a Szikra anktóján ismertették Budapestben az új kiadás szempontjait.

Debrecenben a Magyar Dolgozók Pártja Megyei Bizottságán is megtárgyalták az új kiadást. Többek között arról volt szó, hogy az emberek milliói az egész világon a legnagyobb érdeklődéssel fordulnak Sztálin zseniális műve felé. A Szikra a Párttörténet új kiadását a magyar dolgozó nép kezébe, a kispolgári ideológia, a munkárium jobboldali szociáldemokrácia, a trockista ellenség ellen a szocializmus építésében.

Már szükséges volt az új kiadás. Sztálin hangsúlyozta, hogy a Párttörténet az egész nemzetközi helyzet történelmi elemzésével kapcsolatban kell megírni és a mű időszaki felülvizsgálata is különös gondot kell fordítani. Az eddigi fordítás felülvizsgálatát az eddigi fordítás szükségessége, hogy vannak benne kisebb pontatlanságok, nem nagy jelentőségű kihagyások, amelyek azonban — sztálini műről lévén szó — mégsem szabad megmaradniuk. Javították a magyar fordítás stílusát is. A Szikra lektorátusa nem új fordítást készített, csupán a régi szövegen eszközölt javításokat a tudományos pontosság és a helyes magyar stílus érdekében.

A szocializmus országában másképp élnek, másképp gondolkodnak az emberek. A kommunizmusért harcolnak és felvetik a kérdést: lehet-e a kommunizmusban egyáltalán másod, vagy harmadrendű áru. A sztahanovisták így válaszolnak: a kommunizmusban minden ember képességei szerint fog dolgozni, tehát csak kitűnően. Juttatásokban pedig szükséglet szerint részesül, tehát csak elsőrendű árut kaphat. A kitűnő minőséget készítő gyárak tehát mérőföldvék a kommunizmushoz vezető úton.

Ezért állnak szívesen az obuhovói dolgozók a béke őrségén, ezér kapcsolódtak be az Októberi Forradalom tiszteletére rendezett szocialista versenybe, mert céljuk: az elsőrendű minőség.

A szovjet gyárakban és üzemekben, bányákban, kohókban és tudományos intézetekben a szovjet emberek milliói írták alá a stockholmi békefelhívást, a dolgozó milliói állnak sztahanovista őrség és érnek el új, magas eredményeket. Elgyere több szovjet gyár kapujában hirdeti a plakát:

„A mi dolgozóink sztahanovista őrségben állnak, minden jót barátainknak, halálra ellenségre!”

A BÉKE ŐRSÉGEN

A szovjet dolgozók sztahanovista munkaversenyyel a munka termelékenységének növelésével, kiváló minőségű gyártmányokkal küzdenek a békeért. Minden egyes szovjet dolgozó, katona a béke őrségén.

Az obuhovói „Lenin” textil-gyár kapujában hatalmas plakát hirdeti, hogy a gyár dolgozói a béke sztahanovista őrségén állnak.

Andrej Ivanovics Petrusin mesterhelyettes, így szólal fel a gyár üzemi értekezletén:

— Mi, szovjet emberek a béke harcosainak első sorában állunk. Azt a javaslatot terjesztsem elő, hogy ezentúl csak kiváló minőségű cikket gyártunk, csak 100 százalékgig kiváló minőségű árut.

A „Lenin”-gyár örömmel fogadta ezt a kezdeményezést, de különös fordulópontra jelentett a dolgozók életében, mikor tudomást szereztek Alekszandr Csutkin kezdeményezéséről.

A vállalat eddig is kiadott a kitűnő minőségű, az előállított cikkek 96 százaléka elsőrendű volt. Most azonban

a gyár 27 minőségi brigádja harcra indult a fennmaradó 4 százalékos selejt kiküszöböléséért. Mérnökök és technikusok szívós küzdelmet vívtak a munka szervezeti és technikai viszonyaik olyan átalakításáért, mely kizárja a selejt keletkezését.

Nyolc hónap telt el megfeszített munkával, mikor a könnyűipari minisztérium kollégiuma felülvizsgálta az obuhovói gyár termelési indexét. Megállapították, hogy a minőség 99,3 százalékos. A minisztérium és a szakszervezet a „kitűnő minőséget gyártó vállalat” megtisztelő címet adományozta a gyárnak.

A kitűntetés a dolgozókat új erőfeszítésekre sarkallta. A gyár pártbizottságához három munkásno jött tanácskozni. Romanova, aki párttag volt, Nyinocska, és Abakumova párttagok voltak. Elmondották Tumanovnak, a pártbizottság titkárnak, hogy nincsenek megelégedve a minőséggel és javaslatot tettek, hogy gépeiket az igazgatótól szocialista gondozásra veszik át. Kezdeményezésüket a dolgozók szívesen követték és a minőségi termelés elérte a 99,8 százalékot.

Igy állnak az obuhovói gyár dolgozói sztahanovista békeőrségen. Száz százalék elsőrendű áru, ez ma a béke őrsége.

A selejtes és alsóbbrendű áruk forgalma, csak a kapitalista társadalom termelésére jellemző. Még egyesek emlékeznek Tyuljajev gyárosa, az obuhovói gyár régi gazdjára, aki ósdi, elavult gépeken gyártott elsőrendű árut is, melyeket Tverszkün és a Kreszatyikon, a gazdagok vásároltak meg. A selejt azonban a dolgozókra szóta rá.

Ezért állnak szívesen az obuhovói dolgozók a béke őrségén, ezér kapcsolódtak be az Októberi Forradalom tiszteletére rendezett szocialista versenybe, mert céljuk: az elsőrendű minőség.

A szovjet gyárakban és üzemekben, bányákban, kohókban és tudományos intézetekben a szovjet emberek milliói írták alá a stockholmi békefelhívást, a dolgozó milliói állnak sztahanovista őrség és érnek el új, magas eredményeket. Elgyere több szovjet gyár kapujában hirdeti a plakát:

„A mi dolgozóink sztahanovista őrségben állnak, minden jót barátainknak, halálra ellenségre!”

A parasztnak nem kell már félnie a gazdasági válságoktól, amelyek a múltban oly gyakran tettek őt tonkre. Az értelmiség nagy kultúrfelzárkózással, a művészek új színházak építésével, az írók az irodalom fejlődésével, a tudósok új iskolák és egyetemek megnyitásával számolhatnak. A csehszlovák hadsereg katonáját nem győzi az a gondolat többé, hogy a kormány a saját népének ellenségeit fogja szolgálni és harcolnia kell a legműködőképesebb szövetségesével szemben. Csehszlovákia az Egyesült Nemzetekben viselt tagságával többé nem a kapitalista kizsákmányolók érdekeit szolgálja és a kormány nem fog többé belelővetni a munkásokba. Mindenki aki Csehszlovákiában becsületesen dolgozik, jölesően érzi, hogy igaz ügyet szolgál.

Csehszlovákia népe ezért örömmel ünnepli köztársaságának nagy jubileumát. Mindent megtesz azért, hogy a cseh és szlovák dolgozó nép győztes országának boldog jövőjét és fejlődését biztosítsa.

A kommunista Párt mindenkör a dolgozó osztály egységét hirdette. Ennek az erőfeszítésnek köszönhető, hogy 1945-ben a felszabadulás után megalakult a Csehszlovák Szakszervezeti Mozgalm Tanácsa. Az egységes szakszervezetek azután hatalmas fegyvernek bizonyultak nemcsak a népi demokratikus köztársaság építésének, hanem az ország fele ellen irányuló tőkés támadás elhárításának harcában is. A szakszervezetek vezették a dolgozókat a két éves terv megvalósításáért folyó nagy építő harcukban. A szakszervezetek dolgozói nagy eredményeket szereztek a termelés államosításában és a tervgazdálkodás bevezetésében. Segítették építeni az országot, amely ma a szó legszorosabb értelmében a dolgozók hazája.

Állami léteinek 30. évfordulóját ezért a csehszlovák nép egész más érzeléssel ünnepli, mint a múltban. A dolgozó tudja, hogy nem fenyegeti munkanélküliség.

Megjelent a Párttörténet új negyedmiliós kiadása

A Szikra most új, javított magyar kiadásban, negyedmiliós példányban jelentette meg a Párttörténetet, „A Szovjetunió Kommunista (Bolszevik) Pártjának történetét. Ebből az alkalomból a Szikra anktóján ismertették Budapestben az új kiadás szempontjait.

Debrecenben a Magyar Dolgozók Pártja Megyei Bizottságán is megtárgyalták az új kiadást. Többek között arról volt szó, hogy az emberek milliói az egész világon a legnagyobb érdeklődéssel fordulnak Sztálin zseniális műve felé. A Szikra a Párttörténet új kiadását a magyar dolgozó nép kezébe, a kispolgári ideológia, a munkárium jobboldali szociáldemokrácia, a trockista ellenség ellen a szocializmus építésében.

Már szükséges volt az új kiadás. Sztálin hangsúlyozta, hogy a Párttörténet az egész nemzetközi helyzet történelmi elemzésével kapcsolatban kell megírni és a mű időszaki felülvizsgálata is különös gondot kell fordítani. Az eddigi fordítás felülvizsgálatát az eddigi fordítás szükségessége, hogy vannak benne kisebb pontatlanságok, nem nagy jelentőségű kihagyások, amelyek azonban — sztálini műről lévén szó — mégsem szabad megmaradniuk. Javították a magyar fordítás stílusát is. A Szikra lektorátusa nem új fordítást készített, csupán a régi szövegen eszközölt javításokat a tudományos pontosság és a helyes magyar stílus érdekében.

A szocializmus országában másképp élnek, másképp gondolkodnak az emberek. A kommunizmusért harcolnak és felvetik a kérdést: lehet-e a kommunizmusban egyáltalán másod, vagy harmadrendű áru. A sztahanovisták így válaszolnak: a kommunizmusban minden ember képességei szerint fog dolgozni, tehát csak kitűnően. Juttatásokban pedig szükséglet szerint részesül, tehát csak elsőrendű árut kaphat. A kitűnő minőséget készítő gyárak tehát mérőföldvék a kommunizmushoz vezető úton.

Ezért állnak szívesen az obuhovói dolgozók a béke őrségén, ezér kapcsolódtak be az Októberi Forradalom tiszteletére rendezett szocialista versenybe, mert céljuk: az elsőrendű minőség.

A szovjet gyárakban és üzemekben, bányákban, kohókban és tudományos intézetekben a szovjet emberek milliói írták alá a stockholmi békefelhívást, a dolgozó milliói állnak sztahanovista őrség és érnek el új, magas eredményeket. Elgyere több szovjet gyár kapujában hirdeti a plakát:

„A mi dolgozóink sztahanovista őrségben állnak, minden jót barátainknak, halálra ellenségre!”

Megalakult Debrecenben a társadalombiztosítási tanács

Debrecenben 250 dolgozó részvételével, ünnepélyes keretek között alakult meg a társadalombiztosítási és üdülési tanács. Az alakuló ülésen az üzemek vezetői, szakszervezeti titkárai, szoc. politikai felelősei, valamint az üzemek legjobbjai részt vettek az üdülési tanács megalakulását szívesen vállalták. Ebből az alkalomból a Szikra anktóján ismertették Budapestben az új kiadás szempontjait.

Debrecenben a Magyar Dolgozók Pártja Megyei Bizottságán is megtárgyalták az új kiadást. Többek között arról volt szó, hogy az emberek milliói az egész világon a legnagyobb érdeklődéssel fordulnak Sztálin zseniális műve felé. A Szikra a Párttörténet új kiadását a magyar dolgozó nép kezébe, a kispolgári ideológia, a munkárium jobboldali szociáldemokrácia, a trockista ellenség ellen a szocializmus építésében.

Már szükséges volt az új kiadás. Sztálin hangsúlyozta, hogy a Párttörténet az egész nemzetközi helyzet történelmi elemzésével kapcsolatban kell megírni és a mű időszaki felülvizsgálata is különös gondot kell fordítani. Az eddigi fordítás felülvizsgálatát az eddigi fordítás szükségessége, hogy vannak benne kisebb pontatlanságok, nem nagy jelentőségű kihagyások, amelyek azonban — sztálini műről lévén szó — mégsem szabad megmaradniuk. Javították a magyar fordítás stílusát is. A Szikra lektorátusa nem új fordítást készített, csupán a régi szövegen eszközölt javításokat a tudományos pontosság és a helyes magyar stílus érdekében.

A szocializmus országában másképp élnek, másképp gondolkodnak az emberek. A kommunizmusért harcolnak és felvetik a kérdést: lehet-e a kommunizmusban egyáltalán másod, vagy harmadrendű áru. A sztahanovisták így válaszolnak: a kommunizmusban minden ember képességei szerint fog dolgozni, tehát csak kitűnően. Juttatásokban pedig szükséglet szerint részesül, tehát csak elsőrendű árut kaphat. A kitűnő minőséget készítő gyárak tehát mérőföldvék a kommunizmushoz vezető úton.

Ezért állnak szívesen az obuhovói dolgozók a béke őrségén, ezér kapcsolódtak be az Októberi Forradalom tiszteletére rendezett szocialista versenybe, mert céljuk: az elsőrendű minőség.

Korszerűsítik a Bútorgyárat

Ötéves tervünk első évében jelentős beruházásokkal korszerűsítik a Debreceni Hajlítottbútorgyárat. A terv első felében készül el az üzem új kazánháza, a magas gépház, nagy teljesítményű gőzgéppel. Az új gőzgép hajtja az áramfejlesztő generátort is, amely az egész üzemet villamos energiával látja el. Az üzem dolgozói új, magas gépműhelyt és értékes gépeket kaptak: csapoló, négyfejű maró és korszerű hengeres szőlőgépet. Az adminisztrációs munka megkönnyítésére új, kényelmes világos irodahelyiségeket építenek. A most épülő korszerű orvosi rendelő a dolgozók fokozott egészségvédelmét szolgálja.

Debrecenben 250 dolgozó részvételével, ünnepélyes keretek között alakult meg a társadalombiztosítási és üdülési tanács. Az alakuló ülésen az üzemek vezetői, szakszervezeti titkárai, szoc. politikai felelősei, valamint az üzemek legjobbjai részt vettek az üdülési tanács megalakulását szívesen vállalták. Ebből az alkalomból a Szikra anktóján ismertették Budapestben az új kiadás szempontjait.

Debrecenben a Magyar Dolgozók Pártja Megyei Bizottságán is megtárgyalták az új kiadást. Többek között arról volt szó, hogy az emberek milliói az egész világon a legnagyobb érdeklődéssel fordulnak Sztálin zseniális műve felé. A Szikra a Párttörténet új kiadását a magyar dolgozó nép kezébe, a kispolgári ideológia, a munkárium jobboldali szociáldemokrácia, a trockista ellenség ellen a szocializmus építésében.

Már szükséges volt az új kiadás. Sztálin hangsúlyozta, hogy a Párttörténet az egész nemzetközi helyzet történelmi elemzésével kapcsolatban kell megírni és a mű időszaki felülvizsgálata is különös gondot kell fordítani. Az eddigi fordítás felülvizsgálatát az eddigi fordítás szükségessége, hogy vannak benne kisebb pontatlanságok, nem nagy jelentőségű kihagyások, amelyek azonban — sztálini műről lévén szó — mégsem szabad megmaradniuk. Javították a magyar fordítás stílusát is. A Szikra lektorátusa nem új fordítást készített, csupán a régi szövegen eszközölt javításokat a tudományos pontosság és a helyes magyar stílus érdekében.

Háromnapos rádiófelvétel Debrecenben

Ma érkeznek Debrecenbe vágóköcsival a Magyar Rádió munkatársai, hogy felvegyék annak a kétórás műsorának az anyagát, melyet a debreceni Iró Munkaközösség tagjai állítottak össze és amelyet a tervek szerint november hatodikán sugároz szerzte a Kossuth-rádió.

Ez a kétórás műsor hűen visszafükrözi Debrecen fejlődését három és ötéves tervükben elért eredményeinket. Ez a mű-

sor megvilágítja a jövő perspektíváit is.

A Csenki-kórus a MAV zenekar, az úttörők énekara és a Csokonai Színház művészei működnek közre ebben a nagy debreceni műsorban, melynek hangfelvételeit javarészt a Csokonai Színházban készítik el, a jó akusztikai hatások miatt.

A színház is komoly szerepet játszik a műsorban. A „Szépség és a szegény” szovjet nagyoperett a

„Szerelmi bájital” Donizetti vígopera és a „Hétköznapok hősei” Mándi Eva üzemi darabja, öszszekötő szöveg keretében mutatják be a színház hatalmas fejlődését az államosítás óta.

Már most felhívjuk Debrecen dolgozóit, hogy a kétórás debreceni műsor idején kapcsolják be rádióikat, a lehetőségekhez mérten szervezzék meg a csoportos hallgatást.

ASSZONYLÁZADÁS

Írta: Martin Andersen Nexø

Spaniában történt, spanyol földön az égék andaluziai ég alatt, de éppen úgy játszódhatott volna Madridban, New-Yorkban vagy Párizsban, ahol az emberek éhesek és munka nélkül tengetik napjaikat.

Andaluziában a munkásoknak nem volt dolguk, arra gondoltak, hogy koldulni mennek. A koldusok, akik ott álltak az utcákon anélkül, hogy valaki is felfigyelt volna rájuk, vagy adott volna nekik valamit, munkára gondoltak. És az egyik gondolat éppen olyan kilátástalan volt, mint a másik.

Egyik napon a munkátlankok összegyűltek és rögtönzött menetet rendeztek. Fekete zászlót vittek az élen. A prefektus háza elé mentek és munkát követeltek. A prefektus díszes ruhában jelent meg az erkélyen és megnyugtatta a tömeget, hogy a magas tanács éppen most nyújtotta be indítványait, hogyan lehetne a munkanélküliségen segíteni. Ezt mondta, kegyesen intett a kezével és mint aki jól végezte dolgát, visszavonult hűs lakosztályaiba. Az emberek elkészenedten bárt, de tudomásul vették az újabb ígéretet. Csak a pékek nem vettek részt a gyászmunkában; arra használták fel az időt, hogy a kenyérrájakat újabb négy fillérrel felemeljék.

A magas tanács valóban összeült és nem győzte bámulatát kifejezni a prefektus diplomáciai ügyessége felett, hogy így leszerelte a tüntetőket. Elhatározták, hogy az eseményt megsürgönyözik Madridba, a kormány és a prefektus számára magas kiűntetést kérnek. Ezzel be is fejeződött a magas tanács munkája, amelyet a munkanélküliség kérdésének megoldása felett tartottak.

És estére elterjedt a hír, hogy a kenyér ára húszeről huszonnégy fillérre emelkedett.

Már kenyeret sem ehet a szegény ember — kiáltotta egy vékony asszony, aki egy kőkeresztnek támaszkodott. Csecsemőjét szoptatta éppen. Most elvette a gyermeket a melléről és ledőlt a földre, hogy kipihenje magát. Később emberek jöttek arra és bevitték egy közeli barlang-mélyedésbe. A sovány anya még az éjszaka meghalt és a halottas emberek érte jöttek. Ezen a környéken, ahol a nyomor ilt tanyát, naponta találkoztak a halállal. Nem volt újság az emberek számára. De az az est, az any-

halála megrendítette őket. Valami megdöbbentő jelet láttak ennek a szomszéd-asszonynak a halálában, akinek megmerevedett testén ott kapaszkodott csecsemője. Az asszonyok ott álltak a barlang körül és nézték a síró gyereket és a csonttá fogyott halottat.

Mindannyian éhen pusztulunk, ha ez így megy tovább — kiáltotta az egyik asszony.

Gyerünk a templom elé! — kiáltotta egy másik.

Igen, igen — kiáltották most kórusban és összegyűltek a templom előtt. És a sok kiáltás között volt egy, amelyet mindannyian a szájukra vettek, amit valamennyien hangosan kiáltottak: „Pan a ocho!” Szállították le a kenyér árát nyolc fillérre, mint a régi időkben volt. És ahogy

mentek, ezzel a kiáltással az ajkukon, a barlangokból és odukból egyre több és több asszony csatlakozott a menethez, mert a szegénység gyermekei számosak itt, Andaluziában éppen úgy, mint másutt, ahol a töke az úr és a nép a rab. Milyen meggyötörtek voltak ezek az asszonyok! Himlőhelyesek, rongyosak, ráncosak a tűző napsütéstől. A nélkülözés nem szépít. De most nem törődtek semmivel, egymást fűtötték a feltörő panaszzal és kiáltásokkal.

Köveket vettek a kezükbe és lázasan kiáltották: „Pan a ocho!” A város felső végén állt a templom. Előtte a téren egy öreg ágyú volt a földbe ásva. Az asszonyok az ágyúhoz futottak, kikaparták a földből és a város felé fordították. A szövényök is hozzájuk csatlakoztak, ők is beálltak a menetbe. Férfiak is akartak csatlakozni hozzájuk, de azokat nem engedték

velük tartani, ez az asszonyok lázadása volt.

A sarkon összeakadtak a halottvívőkkel, akik a halott anyát vitték a hullaházba. Takaró nélkül, szabadon vitték, andaluziai szokás szerint és karjait összefonták a melle fölött, annak a jeléül, hogy anya volt. A tömeg felismerte a halottat.

— Ez ő! — kiáltották. — Nézzétek, mosolyog! — kiáltotta valaki.

Vad kiáltásban törtek ki mind és elvették a holttestet a férfiaktól. Most már ők, az asszonyok vitték tovább a halottat a menet élén.

Az éhség megvadította őket, tízezer száj kenyérért kiáltott. A módos polgárok lehúzták redőnyeiket, amerre a menet elvonult, mert féltették ablakaikat. A menet ment tovább a városban, kenyeret követelt és munkát a férfiaknak. Egy fiatal gár-

datiszt, aki szépségéről és eleganciájáról volt híres a városban, közibük vágtatott lovával és megakartta állítani a tömeget. De a tömeg elsodorta, kövekkel és sárral dobálták makulátlan uniformisát. Most a város finom cukrászája felé fordultak. A cukrász remegve fogadta a menetet.

— Senjoritas, senjoritas — kiáltotta megrittemve, — vegyék, itt a lisztem, kenyerem, süteményem, vegyenek el mindent, amit csak az üzletben találnak, csak engem ne bántsanak!

— Mondd, hogy „Pan a ocho” — kiáltotta egyszerre ötven hang.

— Pan a ocho — mormolta a megrittemt cukrászt.

— Itt nyugodtan mondhatja, de jöjjön ki az utcára, kiáltás ott is!

A sor közepére állították a kényszerítették, hogy velük kiáltson.

— Halljátok, milyen szépen kiabál a pék! — kiabálták az asszonyok. — Ő is velünk tart! Ki hinné, hogy ő emelte fel a kenyér árát!

— Menjünk a prefektus elé: — harsant fel egy vékony női hang.

A prefektus a város szélén lakott, ahonnan láthatta a Sierra Nevadát. Eppen most kelt fel és a reggeli napsütés beözönlött a palota ablakain. Az egyik földszinti ablakon beláttak az asszonyok a szobába, hol egy lologóhajú fiatal leány táncolt. Hálóingben volt és a „La Sevilljana”-t gyakorolta, kasztanyettával a kezében.

— Plim, plimmelin, plim... — dalolta vidáman és közben forgolódott, a lábával dobantott és a kasztanyettát csattogtatta. Hirtelen megállt a tánc közben. Meghalotta kint a kiáltást: „Pan a ocho!”

— Vajjon mit jelent ez? Olyan viceesen hangzik! Egy pillanatig mereven állt és hallgatózott, aztán megvonta vállát és ismét belekezdett a táncba. „Pan a ocho, pan a ocho, trallala...” — dalolta ritmusosan... Odakint újra felharsant a láma és az újabb kiáltásra az asszonytömeget, amely egy hullát vitt maga előtt.

— Elő a prefektussal! — kiáltották.

A lány megrémülten menekült a belső termekbe. Az asszonyok pedig félrelétek az öröklet és elaraszították a palotát. A prefektust kihozták a palotából és a menet elindult a városháza elé. Azt kívánták, hogy ott ítéletet mondjanak a pék felett és adjanak a népnek kenyeret. Hiába magyarázott és kért a prefektus haladékot, azt mondta, ő a néppel van, az asszonyok magukkal vitték. A városháza előtt a prefektus kisiklott közülük s beszökött az épületbe. Az asszonyok utána akartak rohanni, de zárt ajtóba ütköztek.

— Adjatok kenyeret! — kiáltották. Egy darabig kiáltogtak, aztán elesenedtek és várták, hogy a prefektus mégis előjön az erkélyre. De az nem mutatkozott.

— Elárult bennünket — kiáltotta a feldühödött tömeg, — Ellenünk van!

És már repültek is a kövek az ablakokra.

— A prefektust! — kiáltották torkuk szakadtából. — Elő a prefektussal, beszélni akarunk vele!

És ekkor a lovak patajának vágtatása hallatszott, a tömeget csendőzők fogták körül... Kardok villantak... Egyeseket eltapostak a lovak, másokat megsebesítettek a kardok... Átkozódva, az erőszak elől menekülve futottak az asszonyok, otthagya a teret, amelyen csak a csendőzők és a sebesült asszonyok maradtak. És még valaki... A tér közepén ugyanis ott feküdt az elkinzott, halott anya holtteste.

A spanyol kormány tehát végre mégis elhatározta, hogy foglalkozik az éhezők kérdésével. Ezt a „foglalkozást”, mint mindig, most is a csendőzőkre és kardlapokra bízta... És kenyeret természetesen most sem kapott a nép...

Fordította: Rákos Edit

6 oldal

A. P. Csehov:

A HIPNOTIZŐR

A kivilágított hatalmas terem zsúfolva volt emberekkel. A hipnotizőr mutatta be tudományát. Mosolygott rá, tapsoltak neki... Mindenki elámuldott tőle. Egyenesen eső-dákat művelt. Az egyiket elaltatta, a másikat megdermesztette, a harmadikat nyakszírtjével és bokájával két székre fektette... Egy sovány újságíró spirálba esavart. Egyszóval ördögi dolgokat tudott. Különösen a hölgyekre volt nagy hatással.

Ugy hulltak le a tekintete alatt, mint a legyek.

Mindenkin kipróbálva ördögi tudományát, a hipnotizőr hozzáam lépett.

— Azt hiszem maga kitűnő médium, mondta. — Idéges, nyugtalan természet... Nem szeretne aludni?

— Miért aludnék el? De próbálja meg. Leültem a terem közepén egy székre. A hipnotizőr leült velem szembe, megfogta a kezem, s kigyó szemét az én szegény szemcskéimbe mélyesztette.

A nézők körülvették.

— Pszt!... Csend... Pszt! — Ülünk és egymás szemébe nézünk... Elműlik egy perc, kettő... A hideg, fűlés-

kezdett a hátamon, szívem erősebben vert, de alvásról szó sem volt...

Ülünk... elműlik öt perc, hét perc...

— Nem alszik el! — mondta valaki! — Brávo! Erős fiú!

Ülünk és nézünk egymásra... Még csak nem is szendergek... A hivatalban egy akta tanulmányozása közben már rég elaludtam volna...

A közönség suttogni és nevetgélni kezdett... A hipnotizőr szegyezte magát... Szegény! Senki sem szeret felsülni. Mentsétek meg, istsenek küldjétek álmot a szemre!

— Nem alszik el! — mondja az előbbi hang. — Elég! Hagyja!

És ekkor, mikor már mozdultam, hogy felálljak, valami tárgyat éreztem a kezembe csúszni... Azonnal rájöt-

tem, hogy ez a tárgy: papír. Apám orvos volt és az orvosok tapintásból is nyomban felismerik a papír minőségét. Darwin teóriája szerint a többi között ezt a tehetséget is örököltem az apától. Megismertem, hogy a papír egy ötrübeles. Nyomban elaludtam.

— Brávo hipnotizőr úr! — Az orvosok, akik a teremben voltak, mellém léptek, körülszagláztak és megállapították:

— Igen, elaludt... A hipnotizőr elégedetten a sikerrel, kezeivel hadonászni kezdett előttem s én álmomban mászkálni kezdtem a teremben.

— Merevítse meg a kezét! — ajánlotta valaki.

A hipnotizőr megfogta jobbkezem, simogatta, veregette, fújta. De a kezem nem adja meg magát. Olyan, mint a rongy, nem akar megmerevedni.

— Hagyja abba! Hiszen ez veszélyes is! — kiáltotta valaki.

Ekkor a balkezem újabb ötrübelest érzett a markában... Abban a pillanatban reflexszerűen beállt a göres a jobbkezembe.

— Ah, hogy az ördög vi- gyet!

— Szógyen, barátom... Szegény... Ezt nem vártam.

— De nekem gyerekeim vannak, főnök úr. Feleségem... Anyám... És a jelenlegi drágaság mellett...

— Nem helyes ez... És még saját újságot szeretnél kiadni... Sírsz, ha a banketten szónokolsz... Szegény... Azt hittem tisztességes ember vagy és tessék...

Vissza kellett adnom a két ötrübelest. Mit tehettem mást? A renomé többet ér, mint a pénz.

— Rád nem haragszom, — mondta. — Vigyen el az ördög. Ilyen a természet. De Ó! Ó! A tisztaság, ártatlanság, becsület, fehér lélek és így tovább! Ó! Ó is elfogadta a pénzt! És aludt!

Az „Ó” alatt a főnököm feleségét, Materna Nikolajevna-t értette...

— Szógyen, barátom... Szegény... Ezt nem vártam.

— De nekem gyerekeim vannak, főnök úr. Feleségem... Anyám... És a jelenlegi drágaság mellett...

— Nem helyes ez... És még saját újságot szeretnél kiadni... Sírsz, ha a banketten szónokolsz... Szegény... Azt hittem tisztességes ember vagy és tessék...

Vissza kellett adnom a két ötrübelest. Mit tehettem mást? A renomé többet ér, mint a pénz.

— Rád nem haragszom, — mondta. — Vigyen el az ördög. Ilyen a természet. De Ó! Ó! A tisztaság, ártatlanság, becsület, fehér lélek és így tovább! Ó! Ó is elfogadta a pénzt! És aludt!

Az „Ó” alatt a főnököm feleségét, Materna Nikolajevna-t értette...

— Szógyen, barátom... Szegény... Ezt nem vártam.

— De nekem gyerekeim vannak, főnök úr. Feleségem... Anyám... És a jelenlegi drágaság mellett...

— Nem helyes ez... És még saját újságot szeretnél kiadni... Sírsz, ha a banketten szónokolsz... Szegény... Azt hittem tisztességes ember vagy és tessék...

Vissza kellett adnom a két ötrübelest. Mit tehettem mást? A renomé többet ér, mint a pénz.

— Rád nem haragszom, — mondta. — Vigyen el az ördög. Ilyen a természet. De Ó! Ó! A tisztaság, ártatlanság, becsület, fehér lélek és így tovább! Ó! Ó is elfogadta a pénzt! És aludt!

Az „Ó” alatt a főnököm feleségét, Materna Nikolajevna-t értette...

A szocialista ember ÁTALAKITJA A HORTOBÁGYOT

A dolgozó parasztság súlyos ínsége és földtelensége mellett a Hortobágy mintegy 40.000 kat. holdnyi területe a külföldi kő-utazók szórakoztatására szolgál. Ha valami külföldi híresség, tőkés, gyáros vagy a nép nyomorúságán élésködő politikus jött Magyarországra, feltétlenül elvitték a Hortobágyra és a hortobágyi pusztán megmutatták neki a délibábot, a népviseletbe öltöztetett csikóst karikás ostorával, a romantikus hatást keltő, de rosszvízű gémeskutakat, az omladozó hortobágyi csárdát és magát a terméketlen pusztaságokat.

A Horty-rendszer urai ezzel a Hortobágy-képpel dicsekedtek a külföld előtt és így történelmet írtak meg, hogy az 1920-as években a német és egyéb nyugati országok tankönyveiben Magyarországról azt tanították, hogy a magyarok lakóhelye a puszták és a magyarok nyereg alatt puhítják a húst.

MINDEZ MA MÁR A MULTE

Dolgozó népünk két év és öt hónap alatt végrehajtotta a hároméves tervet s jelenleg az öt-éves terv időelőtti végrehajtásán dolgozik. Az öt éves terv keretében lehetőség nyílt arra, hogy a Hortobágyot, ezt a terméketlen pusztaságot átalakítsuk és termővé tegyük. A terv kidolgozásánál agrár-szakembereink, mérnökeink, tudósaink és a Hortobágy átalakításával foglalkozó dolgozóink előtt a Szovjetunió példája lebegett. A szovjet mérnökök és tudósok tapasztalatait felhasználva, láttunk hozzá az öt éves terv kezdetén a Hortobágy átalakításához.

Aki ma a Hortobágyon utazik, megállapíthatja: alig néhány esztendővel a felszabadulás után itt is kezdenek kibontakozni az új világ körvonalai. A Hortobágy 40.000 holdjából már 10-12 ezer hold áll szántóföldi művelés alatt. A szántóföldi termelésen kívül megkezdődött a Hortobágyon az

ÖNTÖZÉSES-GAZDÁLKODÁS

Ennek ellátására megkezdődtek a tisztelői duzzasztómű építési munkálatai. Amíg ez meg nem épül addig az Országos Vízgazdálkodási Hivatal Tiszkeszlinéi épített szivattyútelepe látja el ideiglenesen a Hortobágyot öntözővízzel. Eddig összesen 3000 kat. holdat rendeztek be öntözésre és 1200 holdat „üttörö” rendszerű permatozó berendezéssel öntöznek. Az öntözés segítségével sokszorososan növelni tudjuk termésállagunkat, ugyanakkor függetlenítjük magunkat az időjárás szeszélyeitől. Az öt éves terv végére a Hortobágyon 9516 kat. holdat fogunk öntözővízzel ellátni.

A Hortobágyon végrehajtjuk a fásítási munkákat is. A Szovjetunióban igen jól beváltak a sztálini terv során a szélfogó pászták. A Hortobágyon az öt éves terv során 180 kat. hold szegélyt fásítunk és 372 kat. hold szélfogó pásztát létesítünk. A fásított szegélyek és a szélfogó pászták megtörik a szarvasmarhák, védik magát a növényt, ugyanakkor megőrzik és tárolják a nedvességet, nagy szerepet játszanak a harmatképzésben és a talaj átalakításában is.

Az öt éves terv folyamán sor kerül a Hortobágy szikes és savanyú talajainak megjavítására is. 10.000 kat. holdon végzik el a

8 oldal

1950 október 29.

sáncolás munkálatait valamint a méztelen, szikes talajok javítását. E munkák során több tízezer vagon cukorgyári műsziszapot használnak fel.

A szántóföldi növénytermesztés, az öntözéses gazdálkodás, a talajjavítások végrehajtása nagyarányú állattenyésztés kifejlesztését teszi lehetővé a Hortobágyon. Ennek a nagyarányú állattenyésztésnek megterméséhez számos istálló kell felépíteni. Így a szarvasmarha-, sertés-, ló-, juh-, valamint baromfitenyésztés céljaira az istállók, ólak százeit építik fel.

ISTÁLLÓK TUCATJAI

Csak néhány adatot említünk: többek között 11 szarvasmarha istálló épül. Sertések részére még ez évben elkészül egy 5000 istálló 800 férőhellyel, a jövő évben pedig egy újabb ezer férőhellyel. Az öt éves terv keretében 3 lóistálló épül, 162 férőhellyel. Huszonkét juhórály is épül a Hortobágyon, amelyekben több, mint 50.000 juh kap szállást. A minőségi baromfiállomány részére többtíz ezres férőhellyel épülnek meg a tiszta és modern baromfiólak.

A nagyarányú növénytermesztés, valamint állattenyésztés a Hortobágyon sem képzelhető el fejlett gépesítés nélkül. Amint az ország más területein, a Hortobágyon is a „Diesel”- és „Sztalinyec”-traktorok adják meg a földeknek a jó talajmunkát. Az öt éves terv során a vontatók és erőgépek száza állanak a hortobágyi termelés szolgálatába.

Az új istállókon és egyéb gazdasági épületeken kívül rengeteg új lakóházra van szükség. Az öt éves terv folyamán Hortobágy és Szásztelep elnevezéssel két tanyaközpont létesül. A tanyaközpontokon belül község-háza, postaépület, orvosi rendelő, orvoslakás, védőnőlakás, üzlet-láz, iskola, tanítólakás, ezenkívül többszáz lakóház épül. A tanyaközpontokat árterékűttal és vízvezetékkel látják el.

A közlekedést is megjavítják. Kerekén 25 km hosszúságban épülnek bekötőutak és 50 km szakaszon a kisvasúthálózatot is kiépítik. Így a többi között Halastó - Szásztelep - Arkos között 15 km-es szakaszon épül meg a kisvasút, míg Tiszacségye és Kecskés között 5 km-nyi kisvasút épül.

2500 MUNKÁS

Az öt éves terv során folyamatosan egyre több munkaadó lesz szükség a Hortobágyon is. Az öt éves terv végére az egyes gazdaságokban 200 munkanapot figyelembevéve 2500 dolgozót foglalkoztatnak állandóan. Ez aránylag kis számnak tűnik, de ha meggondoljuk, hogy a nehéz munkákat, így az aratás munkáját gépek végzik, nagy jelentőséget nyer a 2500 dolgozó munkája. Az öt éves terv végére pl. 5 kombajn és 50 aratógép végzi el a Hortobágyon az aratást. Ez idő alatt a növénytermelésen dolgozók a kapálás munkáját végeztetik nagy százalékban s ezzel döntő módon befolyásolják a kapásnövények terméshozamának növekedését.

A mi természetátalakító munkánk a Hortobágyon — a Szovjetunió hatalmas, magyar viszonyokra alig alkalmazható méretű munkái mellett — hár el-törpül, mégis jelentősnek mondható. Az a tény, hogy a Hortobágyot kíméltítettük évszázados lepusztulásból és elmaradottsá-

gából — már önmagában ez is nagy lépést jelent.

A dolgozó nép nem tűrheti, hogy az országnak egy négy-szögölyni területe is kihasználatlanul terméketlenül maradjon. Országunk és népünk a marxista-leninista elveken alapuló, materialista tudomány segítségével fokról-fokra, lépésről-lépésre lerombolja a múlt átkos örökségeit és Pártunk vezetésével biztosan építi a boldogabb jövőt, a dolgozó nép szabad, független hazáját.

BIRÓ ANDRÁS

az agronómus brigád tagja

Svájci református lelkesek nyila kozata magyarországi utazásukról

Két héttel ezelőtt Magyarországon Helarich Hellstern zürichi lelkész, a Svájci Református Segítőszolgálat vezetője és Marcel Prader vand genfi lelkész, a Református Világszövetség főtitkára, jáltak. — A következőket mondták: — Láttuk, hogy az egyház teljes szabadsággal hirdeti istentiszteletin az evangéliumot. Kétezer kilomé-

teres utunkon keresztül-kasul, jártuk Magyarországot és mindenütt ugyan-azt állapíthattuk meg. Rendkívül meglepett bennünket, hogy az egyházak milyen nagy mértékben tudták újra felépíteni a háborúban elpusztult templomaikat. És örvendünk — hang szülyöztek — hogy ezt részben az állam tekintélyes segítségével vihették végre.

A békekongresszus és november 7 tiszteletére fokozódik a mélyszántás lendülete Hajdú-Biharban

Hajdú-Bihar dolgozó parasztsága egyre fokozódó lendülettel végzi a mélyszántást. A dolgozó parasztság átlépi az őszi mélyszántás jelentőségét, amellyel a jövőévi jobberményt alapozza meg és egyre nagyobb munkakészséggel végzi a mélyszántást. Fokozza a munka lendületét a földesiek versenykihívása és felajánlása az őszi mélyszántás melőbői elvégzésére és igyekeznek a Nagy Októberi Szocialista Forradalom évfordulójára, november 7-re befejezni az őszi mélyszántást.

A járásos és városok közötti munkaversenyben továbbra is a polgári járás vezet, amelynek teljesítménye 74 százalék. A polgári járás példamutatóan végzi a mélyszántást, állandóan vezet és valószínűleg megtartja vezetőhelyét. Községei, Egyek, Tiszacségye, Tiszagyuláza közel állnak az őszi mélyszántás bifejezéséhez.

Második helyre Hajdúböszörmény helyett Debrecen város ugrott elő, amelynek teljesítménye jó, 56 százalék körül végezte el az őszi mélyszántást. A debreceni dolgozó parasztlak nekiláttak a mélyszántásnak, javult az ellenőrzés, a felvilágosító munka és ez rögtön meglátszik az eredményen is. Ha Debrecen tartja a munkalendületét, sőt fokozni tudja, még előbb helyen is végezhet.

Harmadik helyre Hajdúnánás ugrott elő 40 százalékkal, de szoros nyomában áll Hajdúböszörmény 37 százalékkal. Hajdúböszörmény a héten nem fejtett ki olyan eredményes munkát, mint induláskor.

A további sorrend: 5. a debreceni járás, 6. a püspökladányi járás, 7. a bereettyóújfalui járás. A hátsó csoportban állnak Hajdúszoboszló, Biharkeresztes, míg az utolsó helyre Derecske és Nagyléta került. Nagyléta teljesítménye mindössze 20 százalék. Derecskén, Hajdúszoboszlón, de különösen a nagyléti járásban fokozni kell a munka lendületét, fokozni kell a felvilágosító munkát.

Tudatosítani kell a dolgozó parasztsággal, hogy a vetés után a legfontosabb teendő a jöminőségi mélyszántás elvégzése. A mélyszántás az őszi munka egyik legfontosabb feladata, mert amint a korai vetés a jó kenyérgabonater-

Befejezés előtt a mélyszántás a szocialista szektorokban

Az állami gazdaságok és termelőszövetkezeti csoportok az egyenleg dolgozó kis- és középparaszttal együtt, vállalva dolgoznak az őszi mélyszántás melőbői elvégzéséért. Az állami gazdaságok és termelőszövetkezeti csoportok most is előjárnak a munka elvégzésében, akár a terménybegyűjtésben, vagy a szántásvetési munkáknál.

Az állami gazdaságok Hajdú-Biharban az őszi mélyszántást 80 százalékban elvégezték már, a termelőszövetkezeti csoportok meg 81 százalékban. Munkájuk ösztönző hatással van, példamutató az egyenleg dolgozó kis- és középparaszttokra.

Nagy segítséget jelent az állami gazdaságoknak a gépállomány, a Hajdú-Bihar géppállomáinak dolgozói a balzajúvárosi géppállomás felajánlása és munkaversenye nyomán fokozott lendülettel végzik az őszi mélyszántást, éjjelnappali üzemben dolgoznak és jó munkájuk hathatós segítséget az állami gazdaságoknak és termelőcsoportoknak, eredménye az elért 80 százalék.

Az állami gazdaságok közül elsők a nyírácsádi állami gazdaság fejezte be a mélyszántást.

A termelőszövetkezeti csoportok közül kiemelkedik a kötészegapáti „Mégvédjük a békét” termelőszövetkezeti csoport. Ez a csoport most ősszel alakult és példamutatóan elsők végezte el a kalászosok vetését a termelőszövetkezeti csoportok közül és most elsők végezte el 100 százalékban az őszi mélyszántást. Minőségileg is kifogástalan munkát végeztek a „Mégvédjük a békét” tszcs tagjai. 20 cm-rel mélyebb a mélyszántás, az istállótrágyát felhasználták a mélyszántás előtt. Megalapozták a jövő évi jó termést, nagy terméshozamot. Példáját követi a többi termelőszövetkezeti csoport is.

mésnek, úgy a gondos mélyszántás a tavaszi kapás és ipari növények nagyobb terméshozamának egyik legfontosabb, elengedhetetlen követelménye. Különösen ügyelni kell a mélyszántás mélységére. A mélyszántás minőségi elvégzésére. Nemcsak a határidő betartása, hanem a minőségi követelmények betartása is fontos.

A mélyszántás elvégzése is harcos feladat, jelentős állomás a kenyérszafa frontján, amelynek győzelmes megvívásáért dolgozik, harcol Hajdú-Bihar dolgozó parasztsága. Az eső utáni kedvező időjárás megvívásáért dolgozik, harcol Hajdú-Bihar dolgozó parasztsága. Az eső utáni kedvező időjárás megvívásáért dolgozik, harcol Hajdú-Bihar dolgozó parasztsága. Az eső utáni kedvező időjárás megvívásáért dolgozik, harcol Hajdú-Bihar dolgozó parasztsága.

Karsai Imre danesházai dolgozó paraszt mondtotta: — A tanácsválasztás ünnepén túlvagyunk, az új tanácsok már

dolgoznak a nép, a dolgozó parasztsá-érdekében. Ezt meg kell hálálnunk. Ugyanakkor küzdünk a békéért és közeledik a Békekongresszus, ahol a mi, dolgozó parasztlak képviselői is ott lesznek, s soha el nem múló hálával tartozunk felszabadítóink, a Nagy Szovjetunió iránt. A nagy évforduló, a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 33. évfordulójára mi legjobban úgy fejezhetjük ki hálánkat és hűségünket, úgy biztosíthatjuk a békét, ha idejében elvégezzük a mezőgazdasági munkákat, most az őszi mélyszántást.

A danesházai dolgozó parasztlak ennek tudatában végzik növekvő lendülettel a mélyszántást. Ha Biharborda el tudja végezni idő előtt a mélyszántást, mi sem maradhatunk mögötte...

De ez a hangulat szerte Hajdú-Bihar minden részében, különösen a polgári járásban és Debrecen tanyavilágában. Az új tanácsstagok járnak példamutatóan elől a mélyszántás elvégzésében és jó munkájuk buzdító hatással van a többiekre is.

Félmillió fürdőző Hajdúszoboszlón

A messze földön híres hajdúszoboszlói fürdő vendégforgalma egyre növekszik. Az idei nyáron félmillió vendék fordult meg a fürdőben. Közel hatezer beutalt üdült és talált gyógyulást bántalmaira a nyáron Hajdúszoboszlón.

Az üdültetés Hajdúszoboszlón a tél közeledtével sem fejeződik be. A postás-üdülőben jelenleg is 120 postás-beutalt pihen, a három bányászüdülő is befogadóképességének teljes kihasználásával nyújt felüdülést a természetben élénjáró bányászoknak. A bányász-munka foglalkozási ártalma, a rheumatikus fájdalmak elől Hajdúszoboszlóra jövő bányászok közül igen sokan gyógyultan térnek vissza munkahelyükre szabadságuk letevével.

A fürdő forgalmának növekedése megnövelte a fürdő bevételeit is. Ebben az időnyben közel félmillió forint nyereségrészesedést fizetett az államkincstárnak a fürdőüzem.

A városi tanács segítségével a fürdőüzemben nagyarányú modernizálás indult meg, korszerű iszapakkoló-épület fogadja nemcsak a betegeteket, újjávarázsolják a fedett medencéket is.

Vasárnap este 8 órakor a CSOKONAI SZÍNHÁZBAN LILIJOMFI RAJZ JÁNOS A szegedi Nemzeti Színház élmunkás művésze VENDEGSZEREPEL

Sztálini segítség a magyar nyelvtudósoknak

A Magyar Nyelvtudományi Társaság vándorközpontját pénteken délután nyitották meg a debreceni egyetem aulájában. A közgyűlésre mintegy hatvan nyelvtudós érkezett Debrecenbe, közöttük húsz akadémikus.

A vándorközpont első ülését Németh Gyula professzor, a Társaság társelnöke nyitotta meg, ramutva az első vidéki vándorközpont jelentőségére. Nem véletlen — mondotta —, hogy az első vidéki vándorközpont éppen Debrecenben tartják meg, Debrecen erre nemcsak jelen tudománya érdemesíti, amely a jövőnek is biztos ígérete, hanem a debreceni haladó hagyományok és az a tény, hogy a debreceni tudományos élet a nyelvtudományok sok értékes munkát adott.

Bárczi Géza debreceni professzor tartott ezután előadást az ősmagyar nyelvjárások kérdéséről. Előadásában az összehasonlító nyelvtudomány szűkebb megállapításai mögé sikerrel rajzolta fel a nyelv fejlődésének társadalmi és gazdasági hátterét. A Bárczi Géza által elmondottak az összehasonlító nyelvtudomány művelői számára a további munka szempontjából nagy jelentőségűek.

Lőrincze Lajos, a Magyar Nyelvtudományi Intézet osztályvezetője beszámolt a nyelvtudósok öt éves tervének állásáról. Hangoztatta, hogy a nagy Sztálin útmutatása alapján a magyar nyelvtudósok tervének több pontja új megvilágításban előtérbe került és ezeknek a munkálatoknak megindulása bizto-

sítja ezeknek a kérdéseknek megfelelő megoldását. A leíró magyar nyelvtannak a mielőbbi elkészítése, az általános érdeklődésre számot tartó kézikönyvek kiadásának meggyorsítása mutatják, hogy a sztálini segítség a magyar nyelvtudósok munkájának is új lendületet ad.

Szombaton délelőtt az egyetem bölcsész tudományi karának helyiségeiben munkacsoportok ültek össze megbeszélésre. Az egyik csoport az új magyar nyelvtörténeti szótár és az új magyar tájszótár összeállításának kérdéseivel foglalkozott, egy másik csoport nyelvtörténeti szövegeknek és finn-ugor gyűjtéseknek kiadásáról tárgyalt a szláv nyelvekkel kapcsolatos munkák időszéri kérdéseit vitatták meg.

A békét védem a néphadseregben

— mondja Barabás Sándor földesi dolgozó parasztfiatal

Az elmúlt napokban sokszor volt hangos az állomás környéke a bevonuló fiatalok vidám dalától. A földesi állomásra a bevonuló csoportjában ott volt Barabás Sanyi is. Szülei a termelőcsoport tagjai, dolgozó parasztok.

Barabás né nem először éli át, hogy fiát katonának kell adnia. — De milyen más érzés volt először, 1942-ben, amikor legnagyobb fiát, Antalt készítette útra. A háború közepén vonult be.

— Naponta hallottuk a híreket — mondja Barabás —, hogyan pusztulnak el fiaink, ezrével, tízezrével a fronton az urak érdekében. Négy esztendőn keresztül gyötörtém, azt sem tudtam, hol lehet a fiam, é-e, meghalt-e, milyen sora van, ha él?

— Egyszer aztán hírt hallottam felőle, de milyen keserű hírt. A szomszédfiú jött haza már a felszabadulás után és mondja szomorúan: „Ne várja haza a fiát, Barabás néni. Lengyelországban láttam a sírját, el is olvastam a fejjáróját a fejjáróját: „Itt nyugszik Barabás Antal, aki meghalt a házáért...”

— Miért kellett az én fiamnak meghalnia? — erre gondoltam. — Sírtam napokig, nem találtam a helyemet sem otthon, sem az utcán, nem akartam beletörődni a gyászba. Talán olyan jó volt nekünk az a „haza”, hogy annyi könnyet, szenvedést, gyerekeink lélet adtak érte. De ha napkelté után ment, mindenfél szemétembernek lehordták, elbocsátással fenyegették, nem volt az embernek se éjjele se nappala, se hétköznapja, se vasárnapja. Én is hétköznap kiomlottam a tanyáról jártam be mosni hóban, sárban. Ezen az életem, ezen a házában, amely ilyen keserű kenyeret adott nekünk, nem volt mit védünk, mert nem a miénk volt ez a haza, hanem az uraké...

— A felszabadulás után, amikor megkaptuk a földet, már nem járunk másnak dolgozni, sem az uram, sem én. Kezdünk szépen gyarapodni, de az én legnagyobb boldogságom az volt, mikor beköszöntött az én halótnak hitt fiam. Le sem írhatom, milyen érzés volt, mikor újra viszonyláthatlak. Mondták is akkor egyesek, hogy Barabásné, nem szivesen engedné meggyeszer katonának a fiát. Nem is gondolkoztam én ezen akkor. Éltünk boldogan, öt gyermekem megházasodott, férjhezment, csak a legkisebbik Sanyi maradt velünk. Beléptünk a Dózsa-termelőcsoportba, több mint 250 munkagységünk van, az évről-évről elszámolásból 7000 forint körüli várnk — olyan nagy pénz, ami még seha nem volt a mar-

kunkban. Bőségesen megvan a fejadagunk, két nagy süldő hizik, egyikre szerződést kötöttünk, azért is szép pénzt kapunk. A feleségem 16 liter ad naponta, most adjuk el a borjút 400 forintért, hetente többször is eszünk húst.

— Így élnék mi boldogan és szabadon. De olvasom én ám az újságból, hogy külföldi ellenségeink békés életünkre törnek. — Sanyi fiam a DISZ-ből hozza a híreket, elmagyarázza nekünk, hogy mi sem állunk tétlenül, egyedül a rákvicsgörgő ellenséggel szemben. Vannak hatalmas szövetségeseink, mindenekelőtt felszabadítottunk, a nagy Szovjetunió és van erős néphadseregünk. De megdöbbenem egy kicsit, amikor a Sanyi azzal jött haza, hogy a DISZ-ből négyen mehetnek a néphadseregbe, tízket lesznek és ő is jelentkezett önként. Sokféleképpen érez ilyenkor egy anya. Azt sem tudtam, együtt örüljek-e a fiammal az ő nagy boldogságának és vele együtt várjam vissza a kervényt, vagy engedjek-e a rám-rám-törő szomorú emlékeknek.

— A békét védem a néphadseregben, édesanyám, ezt mondta a fiam. És én ekkor megnyugodtam. Hiába süttogtak aztán a fa-

luban a Bíró-féle kuljok, egyszerűen tisztán láttam, hogy ha az ellenség a katonaság ellen beszél, az érdeke is neki, nekünk meg az az érdekünk, hogy erős legyen honvédségünk.

— Rájöttem, hogy nekem nem elég örülni a gyermekeim jólétének, akik valamennyien dolgoznak és jól keresnek és nem elég önbetett kézzel sopánkodni, hogy bárcsak jól élhetnének mindig, bárcsak béke lenne, hanem a békét meg is kell védeni, mert ezzel a saját jólétünket, a jövőnket védjük. Amikor a fiam megkapta a behívót, kipottyan a könnyem, de az örömtől és a büszkeségtől. Arra gondoltam, hogy talán egy év múlva rajta is olyan büszkén feszül majd a tisztá egyenruha, mint a falunkbeli Kis Józ Lajosé, a termelőcsoportbeli szomszédunk fia. Tudom ha ilyen dalias, jól kiképzett, jól fegyverzett fiatalok védik a mi békénket, ellenségeink kétszer is meggondolják, hogy rántórkjenek-e. Ezzel a két bütykös kezemmel gyúrtam utra-ülő térszót az én legkisebb fiamnak, ezzel ölelem meg, mikor kikísérem az állomásra és azt mondom neki: Vedd olyan szeretettel a mi drága szabad hazánkat, amilyen szeretettel én utadra bocsátalak.

A körzeti könyvtár kiállítása.

A szovjet grafikai kiállítás terében magára hívja a figyelmet Feliratok hirdetik kulturális fejlődésünket a könyvtárak területein is. 1930-ban a 22 népkönyvtár Hajdú-Biharban 40-elt gyarapodott, míg az országos viszonylatban pedig a félszázszert is meghaladja.

A haladó könyvek leírásai elsősorban a szovjet irodalom remekei tünnek fel. Az új szovjet írógárda legjobbjai. Solohov, Aszafjev, Szurov, Polevoj, Fagyejev, Ilja Ehrenburg írásait látjuk egymás mellett, de ott vannak a nagy orosz klasszikusok, Gorkij, Csehov és más nagy írók művei is.

A nyugati haladószelemű írók is helyet kaptak a könyvtárban. Itt van William Z. Foster: La-pok egy munkás életéből című könyvével Heinrich Mann: De alattvaló című munkájával. A helyet kaptak a görög és római klasszikusok Sophokles és Horatius is. Emellett a népi demokratikus országok íróinak munkái, új magyar írónemzedék is szép munkákkal vesz részt a kiállításokon. Saját klasszikusaink is számos munkával vannak képviselve a körzeti könyv-

tár kiállításán, biznyságul, hogy szerettük és ópoljuk haladó hagyományainkat.

MOZI
METEOR
Ma utoljára 10. 3. 5. 7 órákor
Csehszlovák vigjáték!

KATKA
Hétfőn közkívánatra
CIRKUSZ
VIG
Ma: 11, 2, 4, 6, 8 órákor
Hétfőn 4, 6, 8 órákor
Csehszlovák vigjáték!

Katka
BÉKE
Ma utoljára: 11, 2, 4, 6, 8 órákor:
Fáklyaműsor keretében 1 és 2 főrintos helyárrakkal.

Sztálingrádi csata
I. RÉSZ
Hétfőn közkívánatra
CIRKUSZ
oldal

Hírek

Várható időjárás: Mérsékelt, időnként élénkebb szél, változó felhőzet, több helyen eső, havaseső, esetleg havazás. Éjszakai fagy, a nappali hőmérséklet 5—10 fok között.

RADIOMOSOR. Vasárnap. Kossuth-rádió. — 7: Jó reggelt! Utána naplár. — 8: Hírek. — 8:30: Szív küldi szívnek szívesen. 9: Kalandos egy nótá. 10:45: Külügyi negyedóra. 11: Acél és salak. 11:25: Rádiózenekar. 12: Zenés posta. 14:15: Mindenből a legjobbat. 15: Helyszíni közvetítés a Magyarországi-Ausztriai nemzetek közötti válogatott labdarúgó mérkőzés II. félidőjéről. 15:50: Népi zenekar játszik. 16:30: Hangfőnök. 16:40: Táncczene. 17:10: Táncczene. 17:40: Kínesei Kalendárium. 19: Sztálinnal a békéről. 20:20: Zója. 21: Z. O. műsora. 21:55: Totóhírek. 22:15: Táncczene. 23:15: Szórakoztató hangverseny. — **Petőfi rádió.** — 8: Népre. — 8:30: Falurádió. 9: Unitárius vallásos félóra. 9:30: Evangélikus Istentisztelet. 10:15: Női szemmel. 10:50: Hangfőnök. 11: Miska hácsi lemezadása. 11:30: Bányász-műsor. 12: Dell muzsika. 13: A bolgár rádió műsorból. 13:50: Szórakoztató muzsika. 14: Helyszíni közvetítés a Magyarországi-Ausztriai válogatott labdarúgó mérkőzéséről. 14:50: Egy mű hangfőnök. 15: Kérdezz-felelel. 15:20: Szonáta. 15:45: Vasárnap krónika. 16: Gyermekszínház. 16:40: Szív küldi szívnek szívesen. 17: A lélek mértéke. 17:40: Táncczene. 17:50: Hangfőnök a vasárnap sportjáról. 18:40: Zúg a folyó. 20:10: Magyar dalok. 20:30: Hangfőnök. 22: Magyar rádió. 22:45: Táncczene.

SZÍNHÁZ

Rajz János vendégjátéka a Csokonai Színházban

Ma este 8 órai kezdettel a „Liliomfi” szerepel a Csokonai Színház műsorán. A szereposztás a Szegedi Nemzeti Színház kiváló munkás művésze, Rajz János vendég szereplésével gazdagodik, aki ezen az estén Szellemi szerepében mutatkozik be a debreceni közönség előtt.

Rajz Jánost igen jól ismeri a debreceni színházlátogató közönség. Valamikor itt aratta szebbnél szebb sikereit, majd a felszabadulás után a Szegedi Nemzeti Színház tagja lett, ahol tehetséges, színházi képességei és politikai érettsége révén hamarosan elnyerte az élmunkás ki-tüntetést.

Ma esti bemutatkozását éppen ezért fokozott érdeklődéssel várjuk. Ezen a vendégjátékon le-mérhetjük a felszabadulás óta elért fejlődését, mely a szovjet példák nyomán a szocialista-realista színjátszás egyre magasabb fokára lendíti művészetét.

MŰSOR:
Október 29., vasárnap du.: Hétköz-napok hősai, Majakovszkij-bérelt
Október 29., vasárnap este: Liliomfi, Béreltszűnet
Október 30., hétfőn este: Hétköznapok hősai Gorkij-bérelt
Október 31., kedd este: Hétköznapok hősai József Attila-bérelt
November 1., szerda este: Hétköz-napok hősai, Ady-bérelt
November 2., csütörtök este: szabad szél, Béreltszűnet.
November 3., péntek este: Hétköz-napok hősai, Béreltszűnet.
November 4., szombat este: Hétköz-napok hősai, Arany-bérelt.
November 5., vasárnap de. fél 10: Hétköznapok hősai, Oleg Kosevoj-bérelt.
November 5., vasárnap este: Szta-rolmi bájtál, Béreltszűnet.
November 6., hétfőn este: Szeretmi bájtál, Madách-bérelt.

— Hagymát továbbeladásra ös-termelőtől magánkereskedő nem vásárolhat. Ez év szeptember 7-én szabályozta a belkereskedelmi miniszterium a hagyma forgalmát és ipari felhasználását. A rendelet szerint vöröshagymát, fokhagymát és dugghagymát továbbeladás céljára csak a GyÜMERT és annak gyűjtőszervei a földművelősszövetkezetek vásárolhatnak és a termelő csak ezeknek adhat el. Vörös és fokhagymát ipari célra vásárolni és felhasználni csak a belkereskedelmi miniszter engedélyével szabad. A városi vagy községi tanács végrehajtó bizottsága háztartási szükségletre egy gazdasági évben legfeljebb 60 kg vöröshagyma, 5 kg fokhagyma és 10 kg zöldség-hagyma szállításhoz adhat ki szállítási igazolványt. Legfeljebb 3 kg étkezési vöröshagymát készí-poggyászaként szabadon lehet szállítani.

— Hírde-mény. Tenyészében kancák” kötelező vizsgálata Debrecen városban János utca 17. szám alatt november 12-én reggel 8 órakor kezdődik és 13 óráig végződik.

Valamennyi TB-vel beszünt kan-cáját tulajdonosa az előírt helyre és időre vezesse elő s a vizsgálat-kor annak megfektetéséről gondoskodják. Városi mezőgazdasági osztály.

— Hírdetmény. Ertesíti a Legel-tési Bizottság az érdekelteket, hogy a hortobágyi legelőn legelt jászago-ka-t tulajdonosok november hó 4-én és 5-én a kontósgáti déli legelőn átvehetik. Itt lesznek széjjelverve a juhok és marhák. Aki jóságát az időpontban nem veszi át, az állat be lesz hajtva a bitangstállóba. A belsecsordajárásokon október 31-én megszűnik a legeltetés. Legeltetési Bizottság.

— Sorozatos lopásokat követ-tett el Debrecenben és környékén Tóth János hajdúnánási lakos. — Különösen baromfiakat, életmi-szeri lopkodott össze az ólakból, padlásokból. Elfogták, őrizetbe vették a bűnvádi eljárás megin-dult ellene.

— Minden héten, lehetőleg szer-dáig vásárolj meg totoszelvényel-det!
— Népműv. okt. 30—nov. 5-ig. Hétfő: Tarhonyaleves, vegyepör-költ. — Kedd: Burgonyaleves, káposztás kocka. — Szerda: Tejfeles burgonyafőzelék, vagdalt hússal, gyümölcs. — Csütörtök: Húsleves, főtt hús mártással. — Péntek: Bográcsgulyás, egy darab sült lélszta. — Szombat: Rántott leves, sertés sült bureonyával. — Vasárnap: Karfiol-leves, töltött káposzta.

— Dohánykísérősek ügyeleti rendje. Csenki Istvánné, Vöröshadsereg-útja, Drágus Józsefné, Szent Anna-utca 45, Erdős László, Balogh M. u. 2, Gyulai Sándor, Petőfi-út 6, Horváth Nándorné, Péterfia-utca 10, Juhász Konrád-né, Széchenyi-utca 8, Kardos Gé-záné, Vöröshadsereg-útja 18. — Katona János, Csapó-utca sark, Miskolci Józsefné, Márton Kálmán-u. 8, Onodi Mihályné, Batthyány-utca 6, Péntek Gáborné, Mester-utca 43, Süzler Lajosné, Bajcsy-Zsilinszky-utca, Schnirer Istvánné.

Szoboszlai-út, Sterbinszky László-né, Csapó-utca 68, Szöllösi Sámuelné, Kossuth-utca 58, Tóth József, Hatvan-utca 1, Tóth Mihály, Szabadság-útja 2, Ufalusi Mária, Holli János-út, Hegedűs, Szerem-lei-utca 2, Madaris Pál, Pesti-utca sarkok.

— Robbantás! 30-án, hétfőn 12 és 13 óra között a közforgalmi repülő-ter területén robbantás lesz. A környező lakosság a jelzett időben az óvintézkedéseket tegye meg.

— Hírde-mény. — Jerce vásár 6-án. A Debrecen Központi Járás Mezőgazdasági Osztálya november hó 6-án reggel 7 órai kezdettel jerce felvásárlást rendez a Baromfi-telep Központ udvarán, Monostorpályi út 3. szám alatt. Aki bármilyen fajtaú, egész-séges jércét tud eladni, jelentse legkésőbb november 2-ig Kossuth u. 14. sz. v. pénzügyi palota) II. eme-lét.

